

**BORSA
İSTANBUL**

Sayı : BİAŞ-30-GDD-010.06.02- **102** - **0 6 6 6 1**
Konu : Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası İşleyiş
Esasları Genelgesi Değişikliği Hk.

11. / 06 / 2014

Genelge No: **454**
Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasaları İş Grubu

Sayın Üyemiz,

İlgi: 19/07/2013 tarihli ve 433 sayılı Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası İşleyiş Esasları
Genelgesi Güncellenmiş Hali

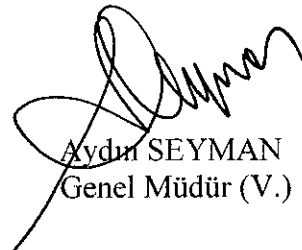
Borsa Yönetim Kurulu'nun 29/05/2014 tarihli ve 2014/22 sayılı toplantısında alınan kararlar doğrultusunda 19/07/2013 tarihli ve 433 sayılı Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası İşleyiş Esasları Genelgesi (Genelge) değişiklik yapılarak güncellenmiştir. Genelge'nin güncellenmiş hali ekte yer almaktadır.

Bu çerçevede;

- Piyasa yapıcı olarak yetkilendirilecek üyelerin yükümlülükleri konusunda minimum emir büyüklüğü, maksimum alım-satım fiyatı aralığı (spread), piyasada bulunma oranı, vadeye kalan gün sayısı, sorumlu olunan sözleşmeler ve diğer benzeri kriterleri esas alarak farklı piyasa yapıcılık yöntemleri belirleme yetkisi Borsa Genel Müdürlüğüne verilmiştir.
- Mini sözleşmelerin devreye alınmasının planlanması nedeniyle ilgili sözleşmelere ait maksimum emir büyüklükleri ve sözleşme kodu bilgileri mini sözleşmeleri de kapsayacak şekilde Genelge'de güncellenmiştir.
- Genelge'nin "Pay Opsiyon Sözleşmeleri", "BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri", "Mini BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri" ve " TLDolar Opsiyon Sözleşmeleri" bölümlerinde dayanak varlığın spot piyasada son seansta oluşan kapanış değeri baz alınarak hesaplanan ve Genelge'de belirtilen limitler içerisindeki kullanım fiyat seviyeleri için işlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerden işleme kapalı olarak tanımlı olanlarının işlem yapmak isteyen üyelerin talebi halinde işleme açılabilmesi Genelge'ye eklenmiştir.
- Genelge'deki döviz sözleşmelerinin sözleşme isimlerinin ilgili dayanak varlık için piyasada kullanıldığı haliyle TLDolar ifadesi yerine DolarTL ve TLEuro ifadesi yerine ise EuroTL olacak şekilde güncellenmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla,

Aydın SEYMAN
Genel Müdür (V.)

Ek: Güncellenmiş 433 sayılı Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası İşleyiş Esasları Genelgesi (60 Sayfa)

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP) İşleyiş Esasları Genelgesi

Genelge No : 433

Çıkarıldığı Tarih : 19.07.2013

Yürürlük Tarihi : 05.08.2013

Yapılan Değişiklikler : 30.09.2013 tarihli ve 438 No'lu Genelge ile değiştirilmiştir.
14.02.2014 tarihli ve 442 No'lu Genelge ile değiştirilmiştir.
26.03.2014 tarihli ve 449 No'lu Genelge ile değiştirilmiştir.
21.05.2014 tarihli ve 451 No'lu Genelge ile değiştirilmiştir.
11 / 06 / 2014 tarihli ve 454 No'lu Genelge ile değiştirilmiştir.

İÇİNDEKİLER

1. DAYANAK	1
2. KAPSAM	1
3. KISALTMALAR	1
4. İŞLEM ESASLARI	2
4.1 PAZARLAR	2
4.1.1 Ana Pazar	2
4.1.2 Özel Emir ve Özel Emir İlan Pazarları	2
4.2 GÜNLÜK İŞ AKIŞI VE SEANS SAATLERİ	2
4.2.1 İşlem Yapılmayan Dönem	3
4.2.2 Normal Seans	3
4.2.3 Fiyat Sabitleme Seansları	4
4.2.4 Öğle Arası	4
4.2.5 Uzlaşma Fiyatlarının İlanı	4
4.3 İŞLEM YÖNTEMLERİ	4
4.3.1 Çok Fiyat Sürekli Müzayede Yöntemi	4
4.3.2 Tek Fiyat Yöntemi	4
4.4 İŞLEMLERİN DURDURULMASI	5
4.4.1 Piyasada İşlemlerin Durdurulması	5
4.4.2 Sözleşmelerde İşlemlerin Durdurulması	5
4.5 EMİRLER	5
4.5.1 Emirlerin Piyasaya İletilmesi	5
4.5.2 Emirlerde Hesap Numarası Girme Zorunluluğu	5
4.5.3 Toplu Emir Dosyası	6
4.5.4 Emirlerin Eşleşmesinde Öncelik Kuralları	6
4.5.5 Emir Yöntemleri	6
4.5.5.1 Limit (LMT)	6
4.5.5.2 Piyasa (PYS)	6
4.5.5.3 Kapanış Fiyatından (KAP)	7
4.5.6 Emir Türleri	7
4.5.6.1 Kalanı Pasife Yaz (KPY)	7
4.5.6.2 Gerçekleşmezse İptal Et (GİE)	7
4.5.6.3 Kalanı İptal Et (KİE)	7
4.5.6.4 Şarta Bağlı (SAR)	7
4.5.6.5 Strateji Emirleri	7
4.5.7 Emir Süreleri	8
4.5.7.1 Seans Emri (SNS)	8
4.5.7.2 Günlük Emir (GUN)	8
4.5.7.3 İptale Kadar Geçerli Emir (IKG)	8
4.5.7.4 Tarihli Emir (TAR)	8
4.5.8 Maksimum Emir Büyüklükleri	8
4.5.9 Emir Düzeltme	9
4.5.10 Emir İptali	10
4.5.11 Riskli Hesaplarda Emirlerle İlişkin Hususlar	10
4.6 İŞLEMLER	11
4.7 HATALI İŞLEM DÜZELTMELERİ	11
4.8 POZİSYON LİMİTLERİ	11
4.8.1 Pozisyon Azaltıcı İşlem Esasları	11
4.9 UZLAŞMA FİYATLARI VE UZLAŞMA FİYATI KOMİTESİ	12
4.9.1 Uzlaşma Fiyatı Komitesinin Oluşturulması	12
4.9.2 Uzlaşma Fiyatı Komitesinin Çalışma Usul ve Esasları	12
4.9.3 Günlük Uzlaşma Fiyatının Komite Tarafından Tespiti	13
4.9.4 Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının Komite Tarafından Tespiti	13
4.9.5 Komite Üyelerinin Yükümlülükleri	13
4.10 ÖZSERMAYE HALLERİ KOMİTESİ	13
4.10.1 Özsermaye Halleri Komitesinin Oluşturulması	13
4.10.2 Özsermaye Halleri Komitesinin Çalışma Usul ve Esasları	13

4.10.3	Özsermaye Halleri Sonrasında Yapılan Değişikliklerin Komite Tarafından Tespiti.....	14
4.10.4	Komite Üyelerinin Yükümlülükleri.....	14
4.11	OLAĞANÜSTÜ DURUMLAR VE DEĞİŞİKLİKLER	14
4.12	DİĞER HUSUSLAR.....	15
4.12.1	Veri Yayını.....	15
4.12.2	Borsanın Yetkileri.....	15
4.12.3	Borsa Payı.....	15
4.12.4	Ödeme Süreleri.....	15
4.12.5	Borsa Bülteni	16
5.	ÜYELER VE ÜYELİK ESASLARI	16
5.1	PIYASA ÜYELİĞİ İÇİN BAŞVURUDA VERİLECEK BİLGİ VE BELGELER	16
5.2	MERKEZİ KARŞI TARAF ÜYELİĞİ ŞARTLARI İLE BAŞVURUDA VERİLECEK BİLGİ VE BELGELER.....	16
5.3	ÜYENİN PİYASADA FAALİYETE BAŞLAMASI	16
6.	PIYASA YAPICILIĞI.....	17
6.1	PIYASA YAPICILIĞI GENEL ESASLARI.....	17
6.2	PIYASA YAPICILIĞI BAŞVURUSUNDA BULUNURKEN BORSA'YA VERİLECEK BELGELER.....	17
6.3	PIYASA YAPICI ÜYENİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ	17
6.3.1	Pamuk Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılarının Yükümlülükleri	17
6.4	ALTIN VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ PİYASA YAPICILARININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	18
6.4.1	Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri	18
6.4.2	Dolar/Ons Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri.....	18
6.5	DÖVİZ VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİNDE PİYASA YAPICILARININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	18
6.5.1	DolarTL Vadeli İşlem Sözleşmeleri	18
6.5.2	EuroTL Vadeli İşlem Sözleşmeleri.....	19
6.5.3	EUR/USD Vadeli İşlem Sözleşmeleri.....	19
6.6	PAY SENEDİ VADELİ İŞLEM VE OPSİYON SÖZLEŞMELERİNDE PİYASA YAPICILARININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ	19
6.7	PAY SENEDİ ENDEKSİ OPSİYON SÖZLEŞMELERİNDE PİYASA YAPICILARININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ	19
6.8	DÖVİZ OPSİYON SÖZLEŞMELERİNDE PİYASA YAPICILARININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	20
6.9	PIYASA YAPICI ÜYENİN HAKLARI.....	20
6.9.1	Pamuk Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları.....	20
6.9.2	Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları.....	20
6.9.3	Döviz Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları.....	20
6.9.4	Pay Senedi Vadeli ve Opsiyon Sözleşmeleri ve Endeks Opsiyon Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları.....	21
6.10	PERFORMANS DEĞERLENDİRME	21
6.11	PIYASA YAPICILIĞINDAN GEÇİCİ VEYA SÜREKLİ AYRILMA, YETKİLERİN KALDIRILMASI.....	21
7.	SÖZLEŞMELER VE SÖZLEŞME UNSURLARI.....	21
7.1	PAY OPSİYON SÖZLEŞMELERİ.....	22
7.2	PAY VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ	24
7.3	BIST 30 ENDEKS OPSİYON SÖZLEŞMELERİ	26
7.4	MINI BIST 30 ENDEKS OPSİYON SÖZLEŞMELERİ	28
7.5	BIST 30 ENDEKS VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ.....	29
7.6	DOLAR TL VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ.....	31
7.7	EURO TL VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ	32
7.8	EUR/USD ÇAPRAZ KURU VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ.....	34
7.9	DOLAR TL OPSİYON SÖZLEŞMELERİ.....	35
7.10	ALTIN VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ.....	37
7.11	DOLAR/ONS ALTIN VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ.....	39
7.12	EGEPAMUK VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ	40
7.13	ANADOLU KIRMIZI BUĞDAY VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ.....	42
7.14	BAZ YÜK ELEKTRİK VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ	45
8.	RİSK YÖNETİMİ, TEMİNATLANDIRMA, TAKAS, TEMERRÜT VE GARANTİ FONU ESASLARI.....	46
8.1	RİSK YÖNETİMİ, EMİR ÖNCESİ RİSK YÖNETİMİ VE TEMİNATLANDIRMA YÖNTEMİ	46

8.2	İŞLEM TEMİNATLARI, İŞLEM TEMİNATI KOMPOZİSYONU VE DEĞERLEME KATSAYILARI, İŞLEM TEMİNATLARI DEĞERLERİNİN GÜNCELLENMESİ VE NAKİT TEMİNATLARIN NEMALANDIRILMASI	47
8.3	KAR/ZARAR HESAPLAMALARI VE TEMİNAT TAMAMLAMA ÇAĞRISI.....	47
8.4	TAKAS MERKEZİ.....	47
8.5	HESAP TÜRLERİ, TIPLARI VE HESAPLARIN AÇILMASI.....	47
	PİYASADA AÇILABİLECEK HESAP TÜRLERİ, TIPLARI İLE HESAP AÇILIŞINA İLİŞKİN OLARAK TAKAS MEVZUATI HÜKÜMLERİ UYGULANIR.....	47
8.6	TEMİNAT YATIRMA/ÇEKME İŞLEMLERİ	47
8.7	HESAP GÜNCELLEME İŞLEMLERİ	47
8.8	VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ VADE SONU FİZİKİ TESLİMAT VE OPSİYON KULLANIM ESASLARI.....	47
8.9	TEMERRÜT ESASLARI, TEMERRÜDE DÜŞEN ÜYE İÇİN UYGULANACAK KANUNİ TAKİP.....	47
8.10	HESAP TAŞIMA.....	47
8.11	GARANTİ FONU GENEL ESASLARI, GARANTİ FONUNA KATKI PAYI OLARAK KABUL EDİLEBİLECEK KIYMETLER, GARANTİ FONU KULLANIM ESASLARI, KATKI PAYI TAMAMLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE GARANTİ FONUNDAKİ NAKİT KATKI PAYLARININ NEMALANDIRILMA ESASLARI	47
EK-1:	HATALI İŞLEM DÜZELTMESİ BAŞVURU FORMU	48
EK-2:	VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI (VİOP) ÜYELİK TAAHHÜTNAMESİ	49
EK-3:	VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI (VİOP) ELEKTRONİK RAPOR DAĞITIMI TAAHHÜTNAMESİ	52
EK-4 :	BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI PİYASA YAPICILIK TAAHHÜTNAMESİ.....	53

ŞEKİLLER

ŞEKİL 1: GÜNLÜK İŞ AKIŞI VE SEANS SAATLERİ	3
--	---

TABLolar

TABLO 1: SÖZLEŞME BAZINDA NORMAL SEANS SAATLERİ	3
TABLO 2: PAY SENEDİ SÖZLEŞMELERİNDE EMİR BÜYÜKLÜKLERİ	8
TABLO 3: ENDEKS, DÖVİZ, ALTIN VE DİĞER SÖZLEŞMELERDE EMİR BÜYÜKLÜKLERİ	9
TABLO 4: EMİR DÜZELTMEDE YAPILABİLECEK DEĞİŞİKLİKLER VE ZAMAN ÖNCELİĞİ	9

1. DAYANAK

Bu Genelge, Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP) Yönetmeliğine dayanılarak çıkarılmıştır.

2. KAPSAM

Bu Genelge, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında (VİOP) işlem görme, takas ve temerrüt, risk yönetimi ve teminatlandırma, üyelik, Garanti Fonu ile uzlaşma fiyatı ve özsermaye halleri komiteleri faaliyet esaslarını düzenlemektedir.

3. KISALTMALAR

Bu Genelgede kullanılan kısaltmalar ve açıklamaları aşağıda verilmektedir:

Genel Müdürlük	: Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürü veya Genel Müdürün görevlendireceği Genel Müdür Yardımcısı,
BİAŞ, Borsa	: Borsa İstanbul A.Ş.
Piyasa, VİOP	: Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası
Sözleşme	: Vadeli İşlem veya Opsiyon Sözleşmesi
SPAN	: Standard Portfolio Analysis of Risk Algoritması
SPK	: Sermaye Piyasası Kurulu
Yönetim Kurulu	: Borsa İstanbul A.Ş. Yönetim Kurulu
Takas Merkezi, Takasbank	: İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.
Takas Mevzuatı	: 14.08.2013 tarihli ve 28735 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği, İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.’nin Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası’nda Yürüteceği Merkezi Karşı Taraf Hizmeti ve Bu Hizmete İlişkin Takas Esasları Prosedürü, İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.’nin Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası’nda Yürüteceği Merkezi Karşı Taraf Hizmeti ve Bu Hizmete İlişkin Takas Esasları Yönergesi ile bunlara bağlı olarak çıkarılan diğer mevzuat hükümleri
Global Hesap	: Çoklu pozisyon hesabı
TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
Yönetmelik	: Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası Yönetmeliği
Özkaynak	: Üye aracı kurumlar için; Sermaye Piyasası Kurulu’nun Mali Tablo Düzenleme Esaslarına Göre hazırlanan son yıllık mali tablo ve raporlarındaki özsermaye rakamını, Üye Bankalar için; Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun Muhasebe Uygulama Yönetmeliği ve Bu Yönetmeliğe Bağlı Olarak Çıkarılan Tebliğler Çerçevesinde hazırlanan son yıllık mali tablolarındaki özkaynak rakamı
TMO	: Toprak Mahsulleri Ofisi

4. İŞLEM ESASLARI

4.1 Pazarlar

Piyasada işlemler üç farklı pazarda gerçekleştirilebilir. Bunlar; Ana Pazar, Özel Emir Pazarı ve Özel Emir İlan Pazarıdır.

4.1.1 Ana Pazar

Normal seans ve fiyat sabitleme seansları sırasında emirlerin eşleştirildiği esas pazardır.

4.1.2 Özel Emir ve Özel Emir İlan Pazarları

Sözleşmeler için ayrı ayrı tanımlanan ve Ana Pazarın dışında büyük miktartlı emirlerin işlem görebileceği pazarlardır. Her iki tarafı da belirli olan özel emirlerin Özel Emir Pazarında işlem görebilmesi için Borsanın onayı gerekir.

Tek tarafı belli olan “Özel Emir İlan Pazarında” ise girilen emrin eşleşmesi durumunda, işlem Borsanın onayı alınmak kaydıyla yine “Özel Emir Pazarında” gerçekleşir.

Bu pazarlarda emirlerin kısmen karşılanması mümkün değildir. Özel Emir İlan Pazarında fiyat ve zaman önceliklerinin uygulanması aşağıda belirlenen koşullara tabidir:

- a) Aynı miktartlı birden fazla özel emir ilanının bulunması durumunda fiyat ve zaman önceliği kuralı geçerlidir.
- b) Miktarı farklı olan birden fazla özel emir ilanının olması durumunda, fiyat ve zaman önceliği kuralı geçerli değildir.

Özel emirlerde otomatik eşleşme uygulanmaz. Özel emirlerden dolayı işlem gerçekleşmesi için Borsanın onay vermesi zorunludur. Borsanın onaylamadığı durumlarda, işlem gerçekleşmez ve ilgili özel emirler iptal edilir.

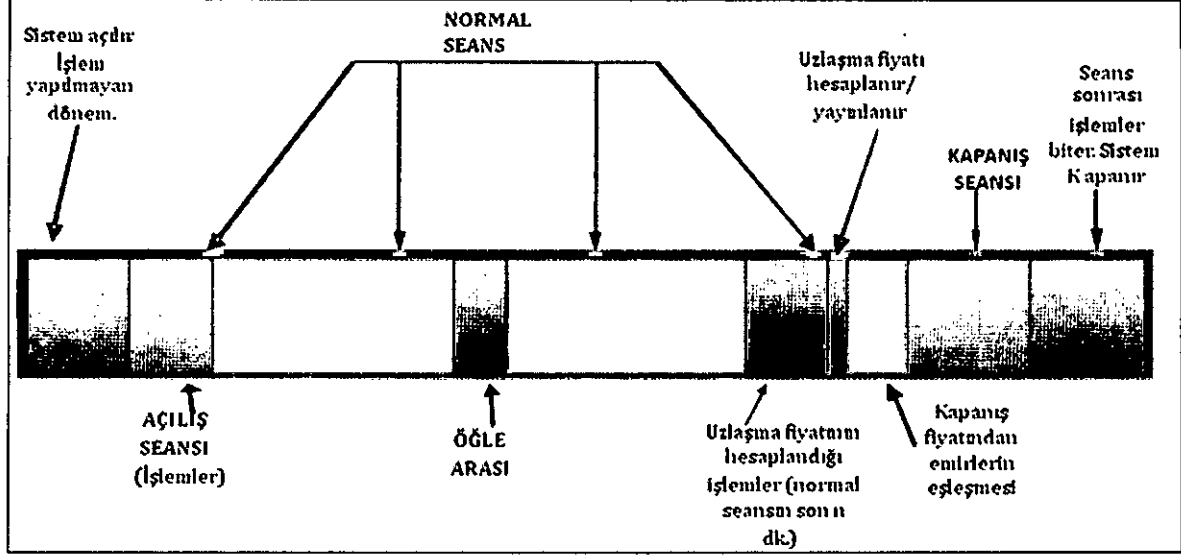
Özel emir işlemleri ilgili sözleşmelerin normal seans saatleri dahilinde gerçekleştirilir.

Özel emir girişi sadece yönetici temsilci tarafından işlem terminali üzerinden yapılabilir. VIOPAPI arayüzü üzerinden özel emir girişi yapılmaz.

4.2 Günlük İş Akışı ve Seans Saatleri

Günlük iş akışı; işlem yapılmayan dönem, normal ve tek fiyat seansları (fiyat sabitleme seansları), uzlaşma fiyatının ilanı ve seans sonrası işlemler olarak tanımlanır. Günlük iş akışı sıralaması aşağıdaki şekilde (Şekil 1) görüldüğü gibidir:

Şekil 1: Günlük İş Akışı ve Seans Saatleri

4.2.1 İşlem Yapılmayan Dönem

İşlem sisteminin açıldığı andan normal seans başlangıcına veya açılış seansı olması durumunda bu seansın başlangıcına kadar geçen dönem "işlem yapılmayan dönem" olarak adlandırılır. İşlem yapılmayan dönemde, işlem sistemi açık olmakla birlikte emir girişi ya da işlem gerçekleşmesi mümkün değildir. Bu dönemde üye temsilcileri tarafından;

- işlem sistemine bağlanılabilir,
- sorgulama yapılabilir,
- önceki günlerden kalan "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirler iptal edilebilir,
- önceki günlerden kalan "iptale kadar geçerli" veya "tarihli" emirlerin miktarı azaltılabilir ve/veya fiyatları daha kötü (alışta daha düşük, satışta daha yüksek) fiyatlarla değiştirilebilir,
- işlem sistemine gönderilmek üzere, toplu emir dosyası oluşturulabilir.

4.2.2 Normal Seans

Normal seans, fiyat ve zaman önceliğine dayanılarak çok fiyat sürekli müzayede esasıyla işlemlerin gerçekleştirildiği seanstır. Tüm sözleşmeler için "normal seans" adı verilen tek bir seans düzenlenir ve bazı sözleşmelerde 12:30-13:55 saatleri arasında işlemlere ara verilir. Normal seansın son 10 dakikası "kapanış aralığı" olarak adlandırılır.

Sözleşmelerin normal seans saatleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 1: Sözleşme Bazında Normal Seans Saatleri

Sözleşmeler	Normal seans saatleri	Öğle arası
Pay Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmeleri	09:10-17:40	12:30-13:55
Endeks Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmeleri	09:10-17:45	12:30-13:55
Döviz Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmeleri	09:10-17:45	Yok
Altın ve Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri	09:10-17:45	Yok
Emtia Vadeli İşlem Sözleşmeleri	09:10-17:45	12:30-13:55

Normal seans sonrasında, uzlaşma fiyatlarının ilan edilmesiyle birlikte, kapanış fiyatından girilmiş olan emirler de işlem sistemi tarafından eşleştirilir. Bu işlemler, normal seans işlemlerine dahil edilir.

4.2.3 Fiyat Sabitleme Seansları

Normal seanstan önce, sonra ya da normal seans içinde bir ya da birden fazla sözleşmede ve pazarda “fiyat sabitleme seansları” düzenlenebilir. Günlük akış içerisinde normal seans başlamadan önce “açılış seansı”, normal seans sırasında “tek fiyat belirleme seansı” ve normal seans bittikten sonra “kapanış seansı” adları altında farklı fiyat sabitleme seanslarının düzenlenmesi mümkündür. Fiyat sabitleme seanslarının düzenlenmesi halinde, bunların saatleri ve süreleri Borsa tarafından duyurulur. Fiyat sabitleme seansları süresince, ilgili sözleşmelerde fiyat ve derinlik bilgileri gösterilmez. Bu seanslarda girilen emirler gerçekleşmezse, seansın bitimiyle birlikte işlem sistemi tarafından otomatik olarak iptal edilir. Normal seansta girilmiş olan emirler fiyat sabitleme seanslarında geçerli değildir. Fiyat sabitleme seanslarına ilişkin işleyiş özellikleri aşağıda belirtilmektedir:

- a) Açılış seansında belirlenen denge fiyatı, normal seans açılırken baz fiyat olarak kullanılır, dolayısıyla günlük fiyat hareket limitleri bu fiyat üzerinden tespit edilir.
- b) Normal seans sırasında düzenlenen fiyat sabitleme seansının bitiminde, normal seansa kalınan yerden devam edilir. Normal seans sırasında düzenlenen fiyat sabitleme seansında belirlenen denge fiyatı baz fiyatta herhangi bir değişiklik yaratmaz.
- c) Kapanış seansında belirlenen denge fiyatı, o günün uzlaşma fiyatı olarak kullanılabilir.

Fiyat sabitleme seanslarında tek fiyat yöntemi uygulanır. Fiyat sabitleme seanslarına sadece limit ve piyasa emirleri iletilir.

4.2.4 Öğle Arası

Döviz, altın ve elektrik vadeli işlem sözleşmeleri hariç olmak üzere saat 12:30-13:55 arasında öğle arası yapılır. Öğle arasında işlemlere ara verilir. Bu süre zarfında temsilciler tarafından;

- sorgulama yapılabilir,
- sistemde bulunan “seanslık”, “günlük”, “iptale kadar geçerli” ya da “tarihli” emirler iptal edilebilir,
- normal seans başladıktan sonra sisteme gönderilmek üzere, toplu emir dosyası oluşturulabilir,
- hatalı işlem düzeltmesi yapılabilir.

4.2.5 Uzlaşma Fiyatlarının İlanı

Seans bitimini takiben işlem gününe ait uzlaşma fiyatları ilan edilir.

4.3 İşlem Yöntemleri

Piyasada “çok fiyat sürekli müzayede” ve “tek fiyat” olarak adlandırılan iki farklı işlem yöntemi uygulanabilir.

4.3.1 Çok Fiyat Sürekli Müzayede Yöntemi

Bu yöntemde işlemler, işlem sistemine iletilen emirlerin fiyat ve zaman önceliği esaslarına uygun olarak eşleşmesi sonucunda oluşan fiyatlar üzerinden gerçekleştirilir. Bu yöntem normal seansta kullanılır.

4.3.2 Tek Fiyat Yöntemi

Bu yöntemde, işlem sistemine iletilen emirler ilan edilen süre boyunca toplanır ve bu sürenin bitiminde en yüksek miktarın gerçekleşmesine imkan verecek olan “denge fiyatı” üzerinden yine fiyat ve zaman önceliklerine uygun olarak işlemler gerçekleştirilir. Denge fiyatının belirlenmesinde

sadece limit emirler dikkate alınır. Limit emirlerin eşleşmesinden sonra Piyasa emirleri, denge fiyatı üzerinden öncelikle diğer limit emirlerle, daha sonra diğer piyasa emirleri ile eşleşir. Bu yöntem fiyat sabitleme seanslarında kullanılır.

4.4 İşlemlerin Durdurulması

4.4.1 Piyasada İşlemlerin Durdurulması

Piyasada tüm pazarlardaki işlemler, Borsa Genel Müdürlüğünün kararıyla, herhangi bir işlem gününde sürekli veya geçici olarak durdurulabilir. Aynı şekilde işlemlerin tekrar başlatılması için de Borsa Genel Müdürlüğünün kararı gereklidir.

Olağan dışı gelişmelerin meydana gelmesi halinde, Piyasanın üç güne kadar kapatılmasına Borsa Genel Müdürlüğü yetkilidir. Üç günü aşan süreler için Borsa İstanbul Yönetmeliğindeki ilgili hükümler çerçevesinde uygulama yapılır.

4.4.2 Sözleşmelerde İşlemlerin Durdurulması

Piyasada işlem gören sözleşmelere dayanak teşkil eden bir varlığın spot piyasa işlemlerinin durdurulması veya endeks sözleşmelerinde endeks değerlerinin hesaplanamaması veya sisteme aktarılamaması ya da veri yayınının yapılamaması halinde, ilgili varlığa dayalı sözleşmeler aynı anda işlem sistemi tarafından otomatik olarak veya Borsa Genel Müdürlüğü kararı ile durdurulabilir. Söz konusu sözleşmelerin yeniden işleme açılış zamanı Piyasaya duyurulur. Sözleşmelerin işleme açılış zamanı Borsa Genel Müdürlüğü tarafından dayanak varlığın işleme açıldığı andan farklı olarak belirlenebilir.

Borsa Genel Müdürlüğü sözleşmelere ait işlemleri en fazla 5 işlem günü için durdurabilir. 5 işlem gününü aşan süreler için Yönetim Kurulu karar verebilir. Yönetim Kurulunun işlemleri geçici olarak durdurulan dayanak varlıkla ilgili olarak belirsizlik halinin giderilmesi için ilgili şirkete ek süre vermesi durumunda, ilgili sözleşmelerin pazarları sürekli olarak işleme kapatılır. Bu durumda Yönetim Kurulu takas ve teslimata ilişkin takip edilecek yöntemi belirler.

Piyasada, dayanak varlığın işleme açık olduğu dönemler içinde ilgili sözleşmelerin de işleme açık olması esas olmakla beraber, Borsa Genel Müdürlüğü sözleşmelerin işleme açık veya kapalı olma halini dayanak varlıktan farklı olarak belirleyebilir.

4.5 Emirler

4.5.1 Emirlerin Piyasaya İletilmesi

Emirler, Piyasa üyeleri tarafından Borsa düzenlemelerinde tanımlanan uzaktan erişim noktalarındaki işlem terminallerinden veya üyelere tahsis edilen emir iletim arayüzleri vasıtasıyla, Borsa tarafından düzenlendiği şekilde işlem sistemine iletilir. Acil durumlarda telefonla emir iletimine ilişkin hususlar Borsa tarafından ayrıca düzenlenerek ilan edilir.

4.5.2 Emirlerde Hesap Numarası Girme Zorunluluğu

Emirlerin işlem sistemine hesap numarası belirtilerek girilmesi zorunludur. Piyasada, bir hesaba emir iletilebilmesi için hesabın Takas Merkezi nezdinde açılmış ve Takas Merkezi tarafından işlem sistemi açılmadan önce Borsaya bildirilmiş olması gerekmektedir.

İşlem sisteminde, işlem, saklama ile işlem ve saklama hesabı olmak üzere üç hesap türü tanımlıdır. Alım satım emirlerinin iletildiği hesap işlem hesabı olup, emirler ve işlemler bu tür hesaplar bazında izlenir. Emirlerin işleme dönüşmesi sonucunda oluşan pozisyonlar işlem hesabının bağlı olduğu saklama hesaplarında oluşur. Bir işlem hesabı sadece bir saklama hesabına bağlanabilirken,

bir saklama hesabına birden fazla işlem hesabı bağlanabilir. Risk izleme ve teminat yönetimi, saklama hesapları bazında yapılır.

İşlem hesabı ile saklama hesapları aynı veya farklı kurumlarda açılabilir. İşlem ve saklama hesaplarının farklı kurumlarda açılması durumunda, nezdinde işlem hesapları bulunan üyeler hesabın bağlı bulunduğu saklama hesabına ait pozisyonları, nezdinde saklama hesabı bulunan üyeler ise işlem hesabına ait emir ve işlem bilgilerini göremezler. İşlem hesapları tarafından girilen emirler nedeniyle saklama hesaplarında oluşan pozisyonların risk ve teminat yükümlülükleri saklama hesabının bulunduğu üyenin sorumluluğundadır.

Temsilciler sadece kendilerine tanımlı işlem hesabına emir iletebilirler. Bir hesap, yönetici temsilci tarafından birden fazla temsilciye tanımlanabilir.

İşlem sisteminde “portföy”, “müşteri”, “global” ve “piyasa yapıcısı” olmak üzere dört tip hesap bulunmaktadır. Hesapların hesap tipi ayrımı gözetilerek açılması üyenin sorumluluğundadır. Global hesaplar birden fazla müşterinin işlem yaptığı hesaplar olup bu hesaplara girilen emirlerin pozisyon kapatıcı olup olmadığı emir giriş anında belirtilmelidir.

4.5.3 Toplu Emir Dosyası

İşlem yapılmayan dönemde, normal seansta ya da fiyat sabitleme seanslarında temsilciler tarafından kullanıcı terminalleri aracılığı ile işlem sistemine gönderilmek üzere toplu emir dosyaları hazırlanabilir. Daha önceden hazırlanan toplu emir dosyaları normal seans ya da fiyat sabitleme seansları sırasında işlem sistemine gönderilebilir. Emirlerin gönderilmesi sırasında işlem sistemi, emirlere ilişkin her türlü kontrolü ilgili seansa göre yapar. Bu kontroller sonucunda geçerli olmayan emirler işaretlenir ve işlem sistemine gönderilmez. İşaretlenen emirler düzeltilerek yeniden gönderilebilir ya da silinebilir. Bir toplu emir dosyasında en fazla 50 tane emir hazırlanabilir. Toplu emir dosyalarındaki emirler, tek tek gönderilebileceği gibi grup halinde ya da tamamı tek seferde gönderilebilir. Toplu emirler, farklı hesaplar için, farklı sözleşmeler ve emir süreleri ile farklı emir yöntemleri ve türleri kullanılarak hazırlanabilir.

4.5.4 Emirlerin Eşleşmesinde Öncelik Kuralları

İşlem sistemine gönderilen emirler Ana Pazarda fiyat ve zaman önceliğine göre eşleşirler. Eşleşme esnasında uygulanacak öncelik kuralları aşağıdaki gibidir:

- a) **Fiyat Önceliği Kuralı:** Daha düşük fiyatlı satım emirleri, daha yüksek fiyatlı satım emirlerinden; daha yüksek fiyatlı alım emirleri, daha düşük fiyatlı alım emirlerinden önce karşılanır.
- b) **Zaman Önceliği Kuralı:** Fiyat eşitliği halinde, zaman açısından işlem sistemine daha önce gelen emirler önce karşılanır.

4.5.5 Emir Yöntemleri

İşlem sistemine girilecek emirlerde aşağıda belirtilen üç fiyat belirleme yönteminden birinin seçilmesi zorunludur.

4.5.5.1 Limit (LMT)

Belirlenen limit fiyat seviyesine kadar işlem gerçekleştirmek için kullanılan emir yöntemidir. Bu yöntem kullanıldığında fiyat ve miktar girilmesi zorunludur.

4.5.5.2 Piyasa (PYS)

Emrin girildiği anda ilgili sözleşmede piyasada bulunan en iyi fiyatlı emirden başlayarak emrin karşılanması amacıyla kullanılan emir yöntemidir. "Piyasa" yöntemi seçildiğinde ekranda oluşan

“En İyi Fiyat” seçeneğinin işaretlenmesi durumunda ise emir sadece Piyasada o anda bekleyen en iyi fiyat seviyesindeki emirlerle eşleşir.

4.5.5.3 Kapanış Fiyatından (KAP)

Gün sonunda ilan edilen uzlaşma fiyatı üzerinden işlem gerçekleştirmek amacıyla kullanılan emir yöntemidir. Uzlaşma fiyatı ilan edildikten sonra “Kapanış Fiyatından” emirler eşleşir. Alış ve satış tarafında bekleyen “Kapanış Fiyatından” emirler eşleştikten sonra kalan “Kapanış Fiyatından” emirler uzlaşma fiyatını karşılayan normal seans emirleri ile eşleşir. Kapanış fiyatından emirler sadece “Kalani Pasife Yaz” emir türü ve “Seans” emir süresi kullanılarak sisteme iletilir. Eşleşmeyen kapanış fiyatından emirler seans sonunda iptal edilir.

4.5.6 Emir Türleri

Emir yöntemi belirlendikten sonra aşağıda belirtilen dört emir türünden birinin seçilmesi gerekmektedir:

4.5.6.1 Kalani Pasife Yaz (KPY)

Girildiği anda tamamının gerçekleşmesi esas olmakla birlikte, tamamının gerçekleşmemesi durumunda kalan miktarın maksimum pasif emir miktarına kadar olan kısmının, emrin yöntemine göre limit fiyatından ya da gerçekleştiği son fiyat üzerinden pasife limit emir olarak yazılması için kullanılan emir türüdür.

4.5.6.2 Gerçekleşmezse İptal Et (GIE)

Girildiği anda, pasifte karşı tarafta bekleyen emirlerin durumuna göre emrin tamamının gerçekleşmesi, aksi takdirde tamamının iptal edilmesi için kullanılan emir türüdür.

4.5.6.3 Kalani İptal Et (KIE)

Girildiği anda, pasifte karşı tarafta bekleyen emirlerin durumuna göre emrin tamamının veya bir kısmının gerçekleşmesi, gerçekleşmeyen kısmının iptal edilmesi için kullanılan emir türüdür.

4.5.6.4 Şarta Bağlı (SAR)

Bu emir türü, ilgili sözleşmede gerçekleşen son işlem fiyatının, emrin aktivasyon fiyatına eşit ya da alış emirleri için daha yüksek ve satış emirleri için daha düşük olması durumunda, emrin işlem sisteminde aktif hale gelmesi amacıyla kullanılır. Şarta bağlı emir türünün kullanılması durumunda, emrin giriş yönteminin yanı sıra aktivasyon fiyatının belirtilmesi de zorunludur.

4.5.6.5 Strateji Emirleri

İki veya daha fazla emirden oluşan ve belirli bir alım satım stratejisi içeren emir grubuna strateji emirleri adı verilir. İşlem sisteminde üç farklı strateji emri bulunmaktadır:

- a) Hepsi veya Hiçbiri (*AON-All or None*): Birbirine bağlı olarak verilen emirlerin hepsinin aynı anda gerçekleşmesi şartı bulunan emirlerdir. Bu strateji emri bir seferde en fazla altı emirden oluşabilir. Sadece “Seans” ve “Günlük” emir süresi kullanılarak işlem sistemine iletilirler. Bir “Hepsi veya Hiçbiri” strateji emir grubuna bağlı emirlerin hepsinin aynı hesap adına ve farklı sözleşmelerde girilmesi zorunludur. Bu emirler, emir defterinde görünmezler.
- b) Biri Diğerini İptal Eder (*OCO- One Cancels the Other*): Birbirine bağlı olarak girilen emirlerden sadece birisinin gerçekleşmesinin istenmesi durumunda kullanılan emir türüdür. Girilen emirlerden biri gerçekleşirse, diğeri işlem sistemi tarafından otomatik olarak iptal edilir. Bu emirler, emir defterinde görünmezler.
- c) Biri Diğerini Aktive Eder (*OAO- One Activates the Other*): Bir emrin ve bu emir gerçekleştiğinde Piyasaya iletilmek istenen ikinci bir emrin aynı anda işlem sistemine

girilebildiği emir türüdür. İlk emir gerçekleştiğinde, ikinci emir işlem sistemi tarafından otomatik olarak aktif hale getirilir.

Aynı grup içerisindeki strateji emirleri işlem sisteminde aynı strateji emir numarası altında izlenir. Strateji emirleri, diğer emirler ve strateji emirleri ile eşleşebilir. Sadece “Hepsi veya Hiçbiri” strateji emirleri diğer bir “Hepsi veya Hiçbiri” strateji emri ile eşleşemez.

4.5.7 Emir Süreleri

4.5.7.1 Seans Emri (SNS)

Emir, sadece girildiği seansa geçerlidir. Seans sonuna kadar eşleşmezse işlem sistemi tarafından otomatik olarak iptal edilir.

4.5.7.2 Günlük Emir (GUN)

Emir, girildiği günde geçerlidir. Gün sonuna kadar eşleşmezse işlem sistemi tarafından otomatik olarak iptal edilir.

4.5.7.3 İptale Kadar Geçerli Emir (IKG)

Emir, girildiği seansın itibaren iptal edilene kadar geçerlidir. Bu emir süresi seçildiğinde, emrin iptal edilmediği ve eşleşmediği durumda, emir sözleşmenin vade sonuna kadar geçerli olur ve vade sonunda işlem sistemi tarafından otomatik olarak iptal edilir.

4.5.7.4 Tarihli Emir (TAR)

Emir, işlem sistemine girilirken belirtilen tarihe kadar geçerlidir. Belirtilen tarihe kadar eşleşmezse ya da iptal edilmezse, bu tarihte gün sonunda işlem sistemi tarafından otomatik olarak iptal edilir. İşlem sisteminde, sözleşmenin vade sonundan daha ileri bir tarih girilmesine izin verilmez.

“SNS” ve “GUN” emir tipleri için günlük fiyat değişim limitleri geçerlidir. “IKG” ve “TAR” emir tipinin seçilmesi durumunda, günlük fiyat değişim limitlerinin dışında emir girilebilir. Bu tip emirler fiyat değişim limitlerine dahil olduklarında işleme konu olurlar.

4.5.8 Maksimum Emir Büyüklükleri

Emir girişinde işlem sistemi tarafından fiyat ve miktar kontrolü yapılır. İlgili seans özelliklerine uygun olmayan emirler işlem sistemine girilemez. Maksimum emir büyüklükleri, işlem yapılan pazarlara ve dayanak varlığın son seans ağırlıklı ortalama fiyatına (AOF) veya kapanış fiyatına (değerine) göre belirlenmektedir. Maksimum emir miktarı pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri için seans ağırlıklı ortalama fiyatına, diğer vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri için ise kapanış değerine göre belirlenmektedir. Maksimum emir miktarı işlem sistemine girilen tüm emir tipleri için kontrol edilir. Piyasada uygulanacak minimum ve maksimum emir büyüklükleri aşağıdaki tablolardaki (Tablo 2 ve Tablo 3) gibidir:

Tablo 2: Pay Senedi Sözleşmelerinde Emir Büyüklükleri

Pazar	Dayanak Varlık AOF (Kapanış Değeri) <25 TL	Dayanak Varlık AOF (Kapanış Değeri) ≥25 TL
Ana Pazar (Minimum Emir Miktarı)	1	1
Ana Pazar (Maksimum Emir Miktarı)	5.000	2.500
Özel Emir ve Özel Emir İlan Pazarı Minimum Emir Miktarı	5.000	2.500
Özel Emir ve Özel Emir İlan Pazarı Maksimum Emir Miktarı	10.000	5.000

Tablo 3: Endeks, Döviz, Altın ve Diğer Sözleşmelerde Emir Büyüklükleri

Pazar	Endeks Sözleşmeleri	Mini Endeks Sözleşmeleri	Döviz ve Dolar/Ons Altın Sözleşmeleri	Altın Sözleşmeleri	Diğer Sözleşmeler
Ana Pazar (Minimum Emir Miktarı)	1	1	1	1	1
Ana Pazar (Maksimum Emir Miktarı)	2.000	200.000	5.000	500.000	2.000
Özel Emir ve Özel Emir İlan Pazarı Minimum Emir Miktarı	2.000	200.000	5.000	500.000	2.000
Özel Emir ve Özel Emir İlan Pazarı Maksimum Emir Miktarı	4.000	400.000	10.000	1.000.000	4.000

4.5.9 Emir Düzeltme

İşlem sisteminde bekleyen açık emirler ya da kısmi olarak gerçekleşmiş olan emirlerin gerçekleşmeden bekleyen kısımları istenildiği anda ilgili üye tarafından değiştirilebilir. Üye temsilcileri kendi emirlerini, üye yönetici temsilcileri ise üyeye ait tüm emirleri değiştirebilirler. İşlem sisteminde emrin bazı unsurları aslı kabul edilerek değiştirilemezken, bazı unsurlarında değişiklik yapılabilir. Aşağıdaki tabloda (Tablo 4) emrin unsurlarında değişiklik yapılabilen alanlar ve yapılan değişiklikler dolayısıyla emrin zaman önceliğinin korunup korunmadığı gösterilmektedir:

Tablo 4: Emir Düzeltmede Yapılabilecek Değişiklikler ve Zaman Önceliği

Alan	Değiştirilebilir	Zaman Önceliği Korunur
Pazar	Hayır	-
Sözleşme	Hayır	-
Hesap	Hayır	-
Pozisyon Kapatma	Evet	Evet
Emir Yöntemleri (LMT/PYS/KAP)	Sadece limit emirler piyasa emrine dönüştürülebilir.	Hayır
Fiyat	Evet	Hayır
En İyi Fiyat	Limit emir piyasa emrine değiştirilirken işaretlenebilir. Piyasa/Şarta Bağlı Emirler, en iyi fiyatlı olarak değiştirilebilir.	Evet
Miktar	Sadece azaltılabilir	Evet
Emir Türleri (KPY/GIE/KIE/SAR)	Hayır	-
Aktivasyon Fiyatı	Evet	Aynı aktivasyon fiyatında bekleyen diğer emirler arasında son sıraya yerleştirilir.
Süre	Evet	Evet
Tarih	Evet	Evet
Temsilci Referansı	Evet	Evet
Açıklamalar	Evet	Evet

“IKG” ya da “TAR” emir tipleri, seanstan önce işlem yapılmayan dönemde de değiştirilebilir. Ancak bu dönemde fiyat değişiklikleri sadece daha kötü fiyata doğru yapılabilir. Hepsi veya Hiçbiri strateji emir grubuna bağlı emirler değiştirilemez, ancak iptal edilebilirler.

4.5.10 Emir İptali

İşlem sisteminde açık olarak bekleyen emirler ya da kısmi olarak gerçekleşmiş olan emirlerin gerçekleşmemiş olarak bekleyen kısımları emri giren üye tarafından iş akışında belirtilen süreler içerisinde iptal edilebilir. Üye temsilcileri kendi emirlerini, üye yönetici temsilcileri üyeye ait tüm emirleri, yetkili Borsa personeli ise işlem sistemindeki tüm emirleri iptal edebilir.

Üye temsilcileri tarafından iptal edilen emirlerin parasal büyüklüğü üzerinden ilgili üyelerden “İradi Emir İptal Ücreti” alınır.

Bu şekilde iptal edilen emirlerin parasal büyüklüğünün aylık olarak ilgili üye tarafından gerçekleştirilen aylık işlem hacmine oranının %50’yi aşması durumunda aşan kısmın parasal büyüklüğünün yüzbinde 1’i İradi Emir İptal Ücreti olarak Borsaya ödenir. İlgili oran hesabında vade sonundaki pozisyon kapamalar sonucu oluşan işlem hacmi dikkate alınmaz. Parasal büyüklüğün ve işlem hacminin hesaplanmasında emrin fiyatı esas alınır. Yabancı para birimi cinsinden işlem gören sözleşmelere ilişkin hesaplamalarda döviz kuru bilgisi de kullanılır.

BIST 30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri dışındaki sözleşmelerde piyasa yapıcı olan üyeler için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri İradi Emir İptal Ücreti hesaplamasından muaf tutulur.

Herhangi bir dayanak varlıkta sicil bazında pozisyon limitini aşan hesaplara ait emirler ve dayanak varlık bazında piyasadaki toplam açık pozisyon limitinin aşılması durumunda tüm hesapların ilgili sözleşmelerdeki emirleri işlem sistemi tarafından iptal edilir.

Riskli duruma gelen hesaplara ait tüm açık emirler, işlem sistemi tarafından iptal edilir.

Piyasada işlem yapma yetkileri geçici olarak kaldırılan veya kapatılan üyelere ait “IKG” ya da “TAR” tipli emirler, Borsa tarafından başka bir uyarıya gerek kalmaksızın işlem sisteminden silinir.

İradi emir iptalleri dışındaki emir iptallerinden ve özel emir pazarındaki iptallerden emir iptal ücreti alınmaz.

4.5.11 Riskli Hesaplarda Emirlerle İlişkin Hususlar

Riskli durumdaki saklama hesaplarına bağlı işlem hesaplarından emir verilmesi durumunda emir, farklı bir durum kodu ile sisteme alınır ve eşleştirmeye gönderilmez, risk oranını arttırmayıcı olup olmadığının kontrolü için Takasbank’a gönderilir. Risk oranını ya da bulunması gereken teminat değerini arttırmayan emirler, Takasbank’tan gelen onay doğrultusunda işlem sistemine kabul edilir. Emir kabul edilirse, durum kodu düzeltilip eşleştirmeye gönderilir. İlgili hesabın risk durumu güncellenir ve hesap için önceden bildirilen risk durumunda değişiklik olursa işlem sistemine mesajla bildirilir. Söz konusu saklama hesabına bağlı işlem hesaplarının risk durumu Borsa tarafından güncellenir. Riskli duruma giren hesabın pasifteki tüm açık emirleri iptal olur. Riskli hesaptan girilen emir kontrole gönderilir. Riskli hesapların, işlem sisteminde açık olarak bekleyebilecek sadece bir emri bulunabilir. Riskli hesaplarda sadece limit emir yöntemi kullanılabilir iken, şarta bağlı emir türünde emir gönderilemez. Kontrolde bekleyen emirler Borsa ve yetkili üye temsilcileri tarafından iptal edilebilir. Kontroldeki veya kontrolden sonra pasife yazılan emrin düzeltilmesine izin verilmez. Riskli hesaplarda hatalı işlem düzeltilmesi yapılamaz. Riskli durumdaki hesaplardan özel emir girişi yapılamazken, riskli hesaba giren hesabın açık özel emri varsa iptal olur.

4.6 İşlemler

İşlem sistemine iletilen emirlerin eşleşmesi sonucunda gerçekleşen işlemlere ait bilgiler işlem sisteminin açık olduğu süre içerisinde istenildiği zaman işlem sisteminden alınabilir. İşlem defterleri günlük olarak elektronik rapor dağıtım (ERD) sistemi tarafından üyelere gönderilir.

4.7 Hatalı İşlem Düzeltmeleri

Üyeler tarafından hesap numarası hatalı olarak girilen emirler sonucunda hatalı olarak gerçekleşen işlemlere ilişkin düzeltme işlemleri ilgili üyenin/üyelerin yönetici temsilcisi yetkisindeki kullanıcısı tarafından işlem terminalleri üzerinden gerçekleştirilir.

Hatalı işlem düzeltmesi, hatalı girilen hesapta oluşan pozisyonların ya da pozisyon kapatmaların, yönetici temsilci yetkisine sahip kullanıcı tarafından işlem terminalleri üzerinden başka bir hesaba taşınmasına imkan veren yeni işlemlerin oluşturulması ve varsa açık emirlerin ilgili hesaba aktarılması işlemidir.

Pozisyon transferi işlemlerine ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, farklı üyeler nezdindeki hesaplar arasında hatalı işlem düzeltmesi gerçekleştirilemez. Bir emre ait gerçekleşen tüm işlemler bir bütün olarak düzeltilebilir, parçalı olarak düzeltme yapılamaz. Önceki işlem günlerine ait işlemlere ilişkin olarak sistemde hatalı işlem düzeltmesi gerçekleştirilemez. Aynı iş gününe ait işlemlerde ise gün sonunda uzlaşma fiyatlarının ilan edildiği andan sonra hatalı işlem düzeltmesi yapılamaz. Hatalı girilen hesap ve/veya transfer edilecek hesap riskli durumdaysa ya da durdurulmuşsa hatalı işlem düzeltmesi yapılamaz. Hatalı işlemin girileceği sözleşme, sözleşmenin işlem gördüğü pazar, piyasa, sözleşmeye ilişkin dayanak varlık durdurulmuşsa hatalı işlem düzeltmesi yapılamaz. Özel emir sonucu oluşan işlemler, hatalı işlem düzeltmesine konu olamaz. Hatalı işlem düzeltmesi nedeni ile ilgili hesaplarda meydana gelebilecek teminat eksikliklerinin giderilmesinde sorumluluk, hatalı işlem düzeltmesi talebinde bulunan üyeye aittir.

Üyenin genel iş kuralları dışında herhangi bir nedenden dolayı hatalı işlem düzeltmesi yapamaması halinde, hatalı işlem düzeltmesine ilişkin taleplerin, hatalı işleme neden olan emri veren üye tarafından aynı gün seans saatleri içerisinde Ek-1'de örneği verilen form ile Borsaya iletilmesi esastır. Hatalı işlem düzeltmesi, hatalı gerçekleşen işlem fiyatı üzerinden yapılır.

Hatalı işlem düzeltmelerinde düzeltilen işlem için alınan borsa payı yanında işlemin parasal tutarının % 0,01'i oranında hatalı işlem düzeltme ücreti alınır. İşlemin parasal tutarının hesaplanmasında işlemin fiyatı esas alınır.

4.8 Pozisyon Limitleri

Pozisyon limitleri, limit aşımaları ve pozisyon azaltıcı işlemlere ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

Piyasa bazında pozisyon limitleri kullanıcı ekranlarında fiziki kıymetler (dayanak varlıklar) penceresinden dayanak varlık bazında takip edilebilir. Bir dayanak varlıkta açık pozisyonların üst limiti aşması durumunda, dayanak varlığa bağlı tüm sözleşmelerde pozisyon azaltıcı işlem zorunluluğu ortaya çıkar. Pozisyonların belirlenen limitin altına düşmesi halinde pozisyon azaltıcı işlem zorunluluğu ortadan kalkar.

4.8.1 Pozisyon Azaltıcı İşlem Esasları

Pozisyon azaltıcı işlem yapmanın zorunlu olduğu durumlarda, işlem sistemine sadece pozisyon azaltıcı emirlerin girilmesine izin verilir. Pozisyon azaltıcı emirler, sözleşme bazında sistemde açık olarak bekleyen diğer emirler ve sahip olunan pozisyonla beraber değerlendirilir. Pozisyon azaltıcı emirler, sahip olunan pozisyonların tasfiyesi amacına yönelik olmalıdır. Bir sözleşmede, uzun

pozisyona sahip hesaba alış, kısa pozisyona sahip hesaba satış emri girilemez. Diğer taraftan, bir sözleşmede uzun pozisyona sahip bir hesaba pozisyon miktarından büyük satış emirleri, kısa pozisyona sahip bir hesaba pozisyon miktarından büyük alış emirleri girilemez.

Pozisyon azaltıcı işlem yapmanın zorunlu olduğu durumlarda, işlem sistemine iletilen emirlerde aşağıdaki kontroller yapılır:

Uzun pozisyona sahip bir hesabın yeni girilen satış emri, (toplam açık satış emir miktarı + yeni girilen satış emir miktarı) $\leq$ uzun pozisyon sayısı ise işlem sistemine kabul edilir.

Kısa pozisyona sahip bir hesabın yeni girilen alış emri, (toplam açık alış emir miktarı + yeni girilen alış emir miktarı) $\leq$ kısa pozisyon sayısı ise işlem sistemine kabul edilir.

Emrin değiştirilmesi, iptali ve işleme dönüşmesi durumlarında pozisyon ve açık emir miktarı toplamalarında gerekli güncellemeler işlem sistemi tarafından yapılır.

Global hesapların pozisyon azaltıcı (ofset) olmayan emirleri işlem sistemine kabul edilmez. Piyasa yapıcı kotasyonlarının girildiği hesaplar pozisyon azaltıcı emir uygulamasına tabi değildir.

4.9 Uzlaşma Fiyatları ve Uzlaşma Fiyatı Komitesi

Uzlaşma fiyatı, hesapların güncellenmesinde ve nakdi veya fiziki uzlaşmada kullanılmak üzere belirlenen fiyattır. Her işlem günü sonunda günlük uzlaşma fiyatları, vade sonlarında ise vade sonu uzlaşma fiyatları sözleşme unsurlarında belirtilen yöntemlere uygun olarak Borsa tarafından belirlenir ve ilan edilir.

4.9.1 Uzlaşma Fiyatı Komitesinin Oluşturulması

Piyasada işlem gören sözleşmeler için Borsa Genel Müdürlüğü tarafından bir Uzlaşma Fiyatı Komitesi oluşturulur. Komite beş kişiden oluşur. Komite üyelerinin görev süresi iki yıl olup, bu sürenin sonunda tekrar seçilebilirler. Komitenin oluşturulmasında üç adet yedek üye seçilir. Komite başkanı, imza yetkisi olan komite üyeleri arasından seçilir. Asil üyelerin komiteden ayrılması durumunda, Borsa Genel Müdürlüğü tarafından yedek üyeler arasından atama yapılır. Komite başkanının herhangi bir nedenle görevde olmadığı durumlarda, komite başkanının belirlediği komite üyelerinden birisi başkana vekalet eder. Komite üyeleri yerlerine yenisi seçilinceye kadar görevde kalırlar. Komite üyelerinden üç kişi Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasaları İş Grubundan, bir kişi Pay Piyasası Bölümünden ve bir kişi de Denetim ve Gözetim Kurulundan görevlendirilir.

4.9.2 Uzlaşma Fiyatı Komitesinin Çalışma Usul ve Esasları

Uzlaşma Fiyatı Komitesinin, kararlarını itiraz süresi dahil seansın bitimini takip eden 30 dakika içerisinde alması esastır. Bu süre gerekirse Borsa Genel Müdürlüğü tarafından uzatılabilir. Komite, Komite başkanı tarafından toplantıya çağrılır. Komitenin toplanma yöntemi Komite başkanı tarafından belirlenir. Toplantıların oturumlu yapılması zorunlu değildir. Telefon, video konferans ve elektronik posta gibi haberleşme imkanları kullanılmak suretiyle üyelerin toplantılara farklı mekanlardan katılması mümkündür. Komite salt çoğunlukla toplanır ve kararlarını katılanların salt çoğunluğu ile alır. Eşitlik durumunda Komite başkanının oy verdiği karar kabul edilmiş sayılır. Komite üyeleri diğer üyeler adına oy kullanamaz. Komite başkanı, alınan kararları, Komite üyelerinin tekliflerini ve gerekli diğer belgeleri, sıhhatlerinden şüpheye yer bırakmayacak şekilde muhafaza etmekle yükümlüdür.

Komite üyelerinin kararlarının telefonla alınması durumunda, görüşmeler elektronik ortamda kaydedilebilir. Görüşmelerin kaydedilmemesi durumunda Komite başkanı Komite üyelerinin oylarını ve tekliflerini sıhhatlerinden şüpheye yer bırakmayacak şekilde bir tutanağa geçirir.

4.9.3 Günlük Uzlaşma Fiyatının Komite Tarafından Tespiti

Günlük uzlaşma fiyatı, seansın bitimini müteakip bu Genelgede belirtilen yöntemlere göre Borsa tarafından tespit edilir.

Komite, sözleşme unsurlarında öngörülen yöntemlere göre yeni bir fiyat belirler. Her bir Komite üyesi bir fiyat önerebilir. En çok önerilen iki fiyat, oyların eşit olması durumunda Komite başkanının belirlediği fiyat veya fiyatlar oylamaya sunulur. Her Komite üyesinin bir oy hakkı vardır. En yüksek oy alan fiyat, komitenin belirlediği fiyat olarak kabul edilir. Eşitlik halinde Komite başkanının oy verdiği fiyat geçerli olur.

Borsa Genel Müdürlüğü belirlenen fiyatları aynen kabul edebilir veya değiştirebilir.

4.9.4 Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının Komite Tarafından Tespiti

Piyasada işlem gören sözleşmelerin vade sonu uzlaşma fiyatı, Komite kararı ile bu Genelgede öngörülen şekilde düzeltilebilir.

4.9.5 Komite Üyelerinin Yükümlülükleri

Komite üyeleri, görevin gerektirdiği tarafsızlığı sağlamakla yükümlüdürler. Komite üyeleri verdikleri kararlardan dolayı sorumlu tutulamaz. Komite üyeleri seçilmeleri halinde görevi kabul etmekle Piyasa Yönetmeliği ve bu Genelgede yer alan hükümleri beyan, kabul ve taahhüt etmiş sayılırlar.

4.10 Özsermaye Halleri Komitesi

4.10.1 Özsermaye Halleri Komitesinin Oluşturulması

Piyasada işlem gören sözleşmeler için Borsa Genel Müdürlüğü tarafından bir Özsermaye Halleri Komitesi oluşturulur. Komite beş kişiden oluşur. Komite üyelerinin görev süresi iki yıl olup, bu sürenin sonunda tekrar seçilebilirler. Komitenin oluşturulmasında üç adet yedek üye seçilir. Komite başkanı, imza yetkisi bulunan Komite üyeleri arasından seçilir. Asil üyelerin Komiteden ayrılması durumunda, Borsa Genel Müdürlüğü tarafından yedek üyeler arasından atama yapılır. Komite başkanının herhangi bir nedenle görevde olmadığı durumlarda, Komite başkanının belirlediği komite üyelerinden birisi başkana vekalet eder. Komite üyeleri yerlerine yenisi seçilinceye kadar görevde kalırlar. Komite üyelerinden iki kişi Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasaları İş Grubundan, iki kişi Endeks ve Veri Bölümünden ve bir kişi de Pay Piyasası Bölümünden görevlendirilir.

4.10.2 Özsermaye Halleri Komitesinin Çalışma Usul ve Esasları

Özsermaye Halleri Komitesinin, kararlarını seansın bitimini takip eden 30 dakika içerisinde alması esastır. Bu süre gerekirse Borsa Genel Müdürlüğü tarafından uzatılabilir. Komite, Komite başkanı tarafından toplantıya çağrılır. Komitenin toplanma yöntemi Komite başkanı tarafından belirlenir. Toplantıların oturumlu yapılması zorunlu değildir. Telefon, video konferans ve elektronik posta gibi elektronik haberleşme imkanları kullanılmak suretiyle üyelerin toplantılara farklı mekanlardan katılması mümkündür. Komite salt çoğunlukla toplanır ve kararlarını katılanların salt çoğunluğu ile alır. Eşitlik durumunda Komite başkanının oy verdiği karar kabul edilmiş sayılır. Komite üyeleri diğer üyeler adına oy kullanamazlar. Komite başkanı, alınan kararları, Komite üyelerinin tekliflerini ve gerekli diğer belgeleri, sıhhatlerinden şüpheye yer bırakmayacak şekilde muhafaza etmekle yükümlüdür.

Komite üyelerinin kararlarının telefonla alınması durumunda, görüşmeler elektronik ortamda kaydedilebilir. Görüşmelerin kaydedilmemesi durumunda, Komite başkanı Komite üyelerinin oylarını ve tekliflerini sıhhatlerinden şüpheye yer bırakmayacak şekilde bir tutanağa geçirir.

4.10.3 Özsermaye Halleri Sonrasında Yapılan Değişikliklerin Komite Tarafından Tespiti

Özsermaye hallerine ilişkin düzeltme bilgileri, Endeks ve Veri Bölümü tarafından Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasaları İş Grubuna gönderilir. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasaları İş Grubu tarafından, bu düzeltme bilgilerine istinaden Özsermaye Halleri Genelgesine uygun bir şekilde ilgili sözleşmelerin fiyat ve diğer unsurlarında yapılacak uyarlamalar komite üyeleri ile paylaşılır.

Özsermaye hallerinde yapılan uyarlamaların ilgili sözleşmelerin fiyat ve diğer unsurlarına yansıtılmasında itiraz veya tereddütlerin oluşması durumunda Komite üyelerinden herhangi birinin veya re'sen Komite başkanının talebi ile Komite toplanır. Her bir Komite üyesi, özsermaye halinin ilgili sözleşmelerin fiyat ve diğer unsurlarına makul ve adil bir şekilde yansıtılmasına yönelik öneri getirebilir. En çok benimsenen iki öneri, oyların eşit olması durumunda ise Komite başkanının belirlediği öneriler oylamaya sunulur. Her Komite üyesinin bir oy hakkı vardır. En yüksek oy alan öneri Komite tarafından kabul edilir. Eşitlik halinde başkanın oy verdiği öneri geçerli olur.

Komite, özsermaye halinin ilgili sözleşmelere makul ve adil bir şekilde yansıtılamayacağına karar verilmesi durumunda, ilgili sözleşmelerin nakdi uzlaşma ile sonlandırılması da dahil gerekli tedbirleri almaya yetkilidir.

Borsa Genel Müdürlüğü Komite kararlarını aynen kabul edebilir veya değiştirebilir.

4.10.4 Komite Üyelerinin Yükümlülükleri

Komite üyeleri, görevin gerektirdiği tarafsızlığı sağlamakla yükümlüdürler. Komite üyeleri verdikleri kararlardan dolayı sorumlu tutulamazlar. Komite üyeleri seçilmeleri halinde görevi kabul etmekle Piyasa Yönetmeliği ve bu Genelgede yer alan hükümleri beyan, kabul ve taahhüt etmiş sayılırlar.

4.11 Olağanüstü Durumlar ve Değişiklikler

Piyasada işlemlerin dürüst ve güvenilir bir şekilde gerçekleşmesini engelleyen veya engelleyebilecek tüm işlemler ve gelişmeler ile beklenmedik diğer olaylar olağanüstü durum olarak kabul edilir. Olağanüstü durumlar ve değişiklikler ile ilgili esaslar Yönetmelikte belirlenmiştir. Olağanüstü durumun varlığı Borsa Genel Müdürlüğü tarafından belirlenir.

Olağanüstü durumların ortaya çıkması durumunda, Piyasada işlemlerin dürüst ve güvenilir bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla, Borsa Genel Müdürlüğü tarafından olağanüstü durumun niteliğine göre bunlarla sınırlı olmaksızın aşağıdaki tedbirlerden uygun görülenlerden biri veya birkaçı birlikte alınabilir:

- a) Piyasa üyelerinin mali yükümlülükleriyle ilgili şartları değiştirmek,
- b) İşlemlerin sadece mevcut pozisyonların kapatılmasına yönelik olarak yapılmasını istemek,
- c) Sözleşmelerin vade tarihini değiştirmek,
- d) Uzlaşma yöntemi ve şartlarını değiştirmek
- e) Günlük fiyat değişim limitlerini değiştirmek,
- f) Açık pozisyonların kapatılmasını istemek ve sözleşmenin uzlaşma fiyatını belirlemek,
- g) Seansın açılış ve kapanış saatlerini değiştirmek, işlemleri durdurmak veya kısıtlamak,

Olağanüstü durumun niteliğine göre Borsanın görüşü dikkate alınarak Takas Merkezi tarafından alınabilecek tedbirlere ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

Bu madde uyarınca üyeden veya bir müşterisinden yerine getirilmesi istenen işlemlerin verilen süre içerisinde yapılmaması durumunda, Borsa veya Takas Merkezi tarafından yerine getirilmesi

mümkün olan işlemler, başkaca bir bildirim gereksiz Borsa veya Takas Merkezi tarafından re'sen yerine getirilir.

4.12 Diğer Hususlar

4.12.1 Veri Yayını

İşlem sisteminde yer alan emirler, fiyat baz ve emir baz gibi derinlik bilgilerini de içeren sorgu ekranlarından takip edilebilir.

Ayrıca, her bir sözleşme için işlem sisteminde beklemekte olan emirlere ilişkin fiyat ve derinlik bilgileri veri yayın firmaları aracılığıyla gerçek zamanlı ya da gecikmeli olarak yayımlanabilir. Fiyat ve derinlik bilgilerinin yayımına ilişkin esaslar Borsa Genel Müdürlüğü tarafından belirlenir.

4.12.2 Borsanın Yetkileri

Yönetmelik ve diğer düzenlemelerde yer alan yetkileri saklı kalmak üzere Borsa Genel Müdürlüğü, piyasanın etkin, dürüst ve güvenilir bir şekilde çalışmasını sağlamak amacıyla veya olağanüstü fiyat ve miktar hareketleri, yapay fiyat oluşumu ve benzeri etkilere sahip durumlarda gerekli gördüğünde;

- a) Fiyat sabitleme seansı düzenlemeye,
- b) Fiyat hareketlerine ve işlem miktarlarına bağlı olarak seansa belirli bir süre ara vermeye,
- c) Özel Emir Pazarı ve Özel Emir İlan Pazarını işleme açıp açmamaya,
- d) Emir yöntemlerine, türlerine ve sürelerine kısıtlama getirmeye,
- e) Bekleyen emirlerin tamamını veya bir kısmını iptal etmeye,
- f) Üyelerin kullanabilecekleri kullanıcı terminali ile bağlantı sayısı ve kapasitesine kısıtlama getirmeye veya kullanımlarını durdurmaya,
- g) Yayınlanacak verilerin kapsamını değiştirmeye,
- h) Günlük iş akışında belirtilen saatleri değiştirmeye yetkilidir.

Borsa Genel Müdürlüğü, yukarıda sayılan işlemleri önceden bildirimde bulunmaksızın gerçekleştirebilir.

4.12.3 Borsa Payı

Piyasada gerçekleştirilen alım-satım işlemleri üzerinden

- Pay Piyasası endekslerine dayalı sözleşmelerde borsa payı işlemin her iki tarafından opsiyon sözleşmeleri için prim hacminin ve vadeli işlem sözleşmeleri için işlem hacminin %0,004'ü (yüzbinde dört) oranında
- Pay Piyasası endekslerine dayalı sözleşmeler dışındaki sözleşmelerde ise borsa payı, işlemin her iki tarafından opsiyon sözleşmeleri için prim hacminin ve vadeli işlem sözleşmeleri için işlem hacminin %0,003'ü (yüzbinde üç) oranında

borsa payı alınır.

4.12.4 Ödeme Süreleri

Üyeler, borsa payı ve ödemeleri gereken diğer ücretleri Borsamız düzenlemeleri çerçevesinde ödemekle yükümlüdürler.

4.12.5 Borsa Bülteni

Borsa, gün sonunda Borsa Bültenini elektronik ortamda yayımlar. Bültende, işlem gören sözleşmeler veya açık pozisyon bulunan sözleşmeler ile bunların teşekkül eden açılış, kapanış, en düşük, en yüksek, ağırlıklı ortalama, uzlaşma ve önceki uzlaşma fiyatları ile uzlaşma fiyat değişim oranı, işlem hacmi, işlem miktarı, işlem sayısı, opsiyon prim hacmi, açık pozisyon sayısı ve açık pozisyon değişim oranı bilgileri yer alır. Borsa Genel Müdürlüğü gerekli gördüğünde Bültenin içeriğini ve şeklini yeniden düzenleyebilir.

5. ÜYELER VE ÜYELİK ESASLARI

Piyasada işlemlere başlanabilmesi için Borsaya üye olunması gerekmektedir. Piyasa üyeleri, Takas Mevzuatında belirtildiği üzere genel merkezi karşı taraf üyesi veya doğrudan merkezi karşı taraf üyesi olabilecekleri gibi, bir genel merkezi karşı taraf üyesinden de takas garantisi alabilirler.

5.1 Piyasa Üyeliği İçin Başvuruda Verilecek Bilgi ve Belgeler

Piyasa üyeliği için başvuruda bulunurken Borsa İstanbul mevzuatında belirtilen bilgi ve belgeler dışında:

- a) Piyasa üyelik başvuru dilekçesi
- b) Sermaye Piyasası Kurulu Türev Araçların Alım Satımına Aracılık Yetki Belgesinin noter onaylı fotokopisi
- c) Noterde düzenlenmiş Piyasa Üyelik Taahhütnamesi (Ek-2)
- d) Elektronik Rapor Dağıtım Taahhütnamesi (Ek-3)
- e) Piyasa Yapıcılık yetkisi alacak üyeler için Piyasa Yapıcılığı Taahhütnamesinin (Ek-4)

verilmesi gerekir.

TCMB, üyelik için aranan şartlara ve mali yükümlülöklere tabi değildir.

5.2 Merkezi Karşı Taraf Üyeliği Şartları ile Başvuruda Verilecek Bilgi ve Belgeler

Merkezi karşı taraf üyeliği için Takas Merkezine başvurulur. Piyasada gerçekleşen işlemler için Takas Merkezi, Takasbank – İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'dir. Genel ve Doğrudan merkezi karşı taraf üyeliği şartları ve başvurusu için Takasbank tarafından belirlenen bilgi ve belgeler Takas Mevzuatında yer almaktadır.

5.3 Üyenin Piyasada Faaliyete Başlaması

Piyasada işlem yapmak isteyen üyeler, piyasada işlem yapmak istediklerine ilişkin bir yazı ile Borsaya başvuru yapmak zorundadırlar. Başvurunun kabul edilmesi durumunda, Takasbank nezdinde, Merkezi Karşı Taraf üyeliği ile ilgili ve diğer düzenlemeler uyarınca gerekli yükümlölükleri yerine getiren üyeler, Piyasada faaliyette bulunabilirler. Üyeler piyasada sadece yetkilendirildikleri sözleşmelerde işlem yapabilirler.

Piyasada faaliyete başlayan üyelere tahsis edilen terminaller Borsa İstanbul uzaktan erişim noktaları tesisi ve bunların kullanım esaslarına ilişkin mevcut düzenlemelerde tanımlanmış olan uzaktan erişim noktalarında kullanılabilir.

6. PİYASA YAPICILIĞI

6.1 Piyasa Yapıcılığı Genel Esasları

Piyasa yapımcıları, sorumlu oldukları her sözleşme için, Yönetim Kurulunca belirlenen yetki ve esaslar çerçevesinde, alış ve satış emirleri veren ve bu emirler doğrultusunda işlem gerçekleştirip piyasaya likidite sağlayan kurumlardır.

Hangi sözleşmelerde piyasa yapıcılığının uygulanacağına veya uygulamadan kaldırılacağına karar vermeye Yönetim Kurulu yetkilidir.

Piyasa yapıcılık uygulaması enstrüman, sözleşme tipi, sözleşme bazında farklılaştırılabilir. Birden fazla sözleşmede piyasa yapıcısı olunabileceği gibi bir sözleşmede birden fazla piyasa yapıcısı da işlem yapabilir.

Piyasa yapıcılık faaliyetleri için kullanılan hesaplara piyasa yapıcı hesaplar adı verilir.

Piyasa Yapıcılık için kullanılacak hesaplar, Takasbank nezdinde açılır ve ilgili üye tarafından Borsaya piyasa yapıcılık faaliyetlerinin bu hesaplar aracılığıyla gerçekleştirileceği konusunda yazılı olarak bildirimde bulunulur.

Piyasa yapıcılık faaliyetleri için kullanılacak hesap sadece piyasa yapıcılık işlemlerinde kullanılabilir. Piyasa yapıcı, bütün piyasa yapıcılık faaliyetlerini tek bir hesap üzerinden yürütebileceği gibi, bildirimde bulunarak Takasbank nezdinde birden fazla hesap açabilir.

Yükümlülüklerin ve hakların yerine getirilmesinde piyasa yapıcılık faaliyetlerinde kullanılan bütün piyasa yapıcı hesapları tek bir hesap olarak kabul edilir.

Piyasa yapıcılığı için asgari özkaynak şartı altın sözleşmeleri için 5 milyon TL, diğer tüm sözleşmeler için 10 milyon TL'dir.

6.2 Piyasa Yapıcılığı Başvurusunda Bulunurken Borsa'ya Verilecek Belgeler

Piyasa yapıcılığı başvurusu için Borsaya verilmesi gereken belgeler aşağıda yer almaktadır:

1. Borsaya hitaben yazılmış, piyasa yapıcı olma isteğini belirten yazı,
2. "Piyasa Yapıcılık Taahhütnamesi" (Ek-4)

6.3 Piyasa Yapıcı Üyenin Yükümlülükleri

Piyasa yapıcı üyeler, Borsa tarafından belirlenen performans koşullarını yerine getirmekle sorumludurlar. Söz konusu koşullar Borsa tarafından sözleşme veya sözleşmeler bazında farklılaştırılabilir.

Borsa, piyasa yapıcılığı sistemi uygulanan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde piyasa yapımcılar için belirlenen koşulları piyasadaki işlem hacmi ve gelişmeler çerçevesinde en az bir ay önceden haber vererek değiştirebilir.

Borsa Genel Müdürlüğü minimum emir büyüklüğü, maksimum alım-satım fiyatı aralığı (spread), piyasada bulunma oranı, vadeye kalan gün sayısı, sorumlu olunan sözleşmeler ve diğer benzeri kriterleri esas alarak farklı piyasa yapıcılık yöntemleri belirleyebilir.

6.3.1 Pamuk Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılarının Yükümlülükleri

Pamuk vadeli işlem sözleşmesinde piyasa yapıcı üyelerin piyasa yapıcılık faaliyetleri için aşağıda belirtilen koşulları sağlaması beklenmektedir.

- a) Piyasa yapıcı hesabı kullanılarak en yakın iki vadede, seans süresince miktarı en az 5 adet olan çift yönlü (alış/satış) emir bulundurulmalıdır. Piyasa yapıcı üyeler diğer vadelerde de isteğe bağlı olarak emir girebilirler.
- b) Piyasa yapıcı hesabı aylık bazda en yakın iki vadede gerçekleşen toplam işlem hacmi sıralamasında ilk 10 hesap içinde yer almalıdır.
- c) Piyasa yapıcı hesabının en yakın iki vadedeki sözleşmelerin toplamı için emir gerçekleştirme oranının (gerçekleşen işlem miktarı/girilen emir miktarı) en az % 5 olması gerekmektedir.
- d) Yapılan performans değerlendirmesi sonucu piyasa yapıcı üyenin pamuk vadeli işlem sözleşmelerindeki işlem hacmi, derinlik ve likiditeye katkılarının olumlu bulunması gerekmektedir.

6.4 Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılarının Yükümlülükleri

6.4.1 Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Altın vadeli işlem sözleşmelerinde piyasa yapıcı üyelerin piyasa yapıcılık faaliyetleri için aşağıda belirtilen koşulları sağlaması beklenmektedir.

- a) Piyasa yapıcı hesabı kullanılarak en yakın iki vadede, seans süresince miktarı en az 10 adet olan çift yönlü (alış/satış) emir bulundurulmalıdır. Piyasa yapıcı üyeler diğer vadelerde de isteğe bağlı olarak emir girebilirler.
- b) Piyasa yapıcı hesabı aylık bazda en yakın iki vadede gerçekleşen toplam işlem hacmi sıralamasında ilk 10 hesap içinde yer almalıdır.
- c) Piyasa yapıcı hesabının en yakın iki vadedeki sözleşmelerin toplamı için emir gerçekleştirme oranının (gerçekleşen işlem miktarı/girilen emir miktarı) en az % 5 olması gerekmektedir.
- d) Yapılan performans değerlendirmesi sonucu piyasa yapıcı üyenin altın vadeli işlem sözleşmelerindeki işlem hacmi, derinlik ve likiditeye katkılarının olumlu bulunması gerekmektedir.

6.4.2 Dolar/Ons Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dolar/Ons Altın vadeli işlem sözleşmelerinde piyasa yapıcı üyelerin aşağıda belirtilen koşulları sağlaması beklenmektedir.

- a) Piyasa yapıcı hesabı kullanılarak en yakın iki vadede, seans süresince miktarı en az 10 adet olan çift yönlü (alış/satış) emir bulundurulmalıdır. Piyasa yapıcı üyeler diğer vadelerde de isteğe bağlı olarak emir girebilirler.
- b) Piyasa yapıcı hesabı aylık bazda en yakın iki vadede gerçekleşen toplam işlem hacmi sıralamasında ilk 10 hesap içinde yer almalıdır.
- c) Piyasa yapıcı hesabının en yakın iki vadedeki sözleşmelerin toplamı için emir gerçekleştirme oranının (gerçekleşen işlem miktarı/girilen emir miktarı) en az % 5 olması gerekmektedir.
- d) Yapılan performans değerlendirmesi sonucu piyasa yapıcı üyenin Dolar/Ons Altın vadeli işlem sözleşmelerindeki işlem hacmi, derinlik ve likiditeye katkılarının olumlu bulunması gerekmektedir.

6.5 Döviz Vadeli İşlem Sözleşmelerinde Piyasa Yapıcılarının Yükümlülükleri

6.5.1 DolarTL Vadeli İşlem Sözleşmeleri

DolarTL vadeli işlem sözleşmelerinde piyasa yapıcı üyelerin aşağıda belirtilen koşulları sağlaması beklenmektedir.

- a) Piyasa yapıcı en yakın iki vadede, seans süresince miktarı en az 250 adet olan çift yönlü (alış/satış) emir bulundurmalıdır. Piyasa yapıcı üyeler diğer vadelerde de isteğe bağlı olarak emir girebilirler.
- b) Piyasa yapıcının işlem hacmi, en yakın iki vadedeki aylık alış ve satış işlem hacmi toplamının en az % 5'i kadar olmalıdır.
- c) Piyasa yapıcı hesabının en yakın iki vadedeki sözleşmelerin toplamı için emir gerçekleştirme oranının (gerçekleşen işlem miktarı/girilen emir miktarı) en az % 5 olması gerekmektedir.
- d) Yapılan performans değerlendirmesi sonucu piyasa yapıcı üyenin DolarTL vadeli işlem sözleşmelerindeki işlem hacmi, derinlik ve likiditeye katkılarının olumlu bulunması gerekmektedir.

6.5.2 EuroTL Vadeli İşlem Sözleşmeleri

EuroTL vadeli işlem sözleşmesinde piyasa yapıcı üyelerin piyasa yapıcılık faaliyetleri için aşağıda belirtilen koşulları sağlaması beklenmektedir.

- a) Piyasa yapıcı en yakın iki vadede, seans süresince miktarı en az 100 adet olan çift yönlü (alış/satış) emir bulundurmamalıdır. Piyasa yapıcı üyeler diğer vadelerde de isteğe bağlı olarak emir girebilirler.
- b) Piyasa yapıcının işlem hacmi, en yakın iki vadedeki aylık alış ve satış işlem hacmi toplamının en az % 5'i kadar olmalıdır.
- c) Piyasa yapıcı hesabının en yakın iki vadedeki sözleşmelerin toplamı için emir gerçekleştirme oranının (gerçekleşen işlem miktarı/girilen emir miktarı) en az % 5 olması gerekmektedir.
- d) Yapılan performans değerlendirmesi sonucu piyasa yapıcı üyenin EuroTL vadeli işlem sözleşmelerindeki işlem hacmi, derinlik ve likiditeye katkılarının olumlu bulunması gerekmektedir.

6.5.3 EUR/USD Vadeli İşlem Sözleşmeleri

EUR/USD Çapraz Kuru vadeli işlem sözleşmesinde piyasa yapıcı üyelerin aşağıda belirtilen koşulları sağlaması beklenmektedir.

- a) Piyasa yapıcı en yakın iki vadede, seans süresince miktarı en az 100 adet olan çift yönlü (alış/satış) emir bulundurmamalıdır. Piyasa yapıcı üyeler diğer vadelerde de isteğe bağlı olarak emir girebilirler.
- b) Piyasa yapıcının işlem hacmi, en yakın iki vadedeki aylık alış ve satış işlem hacmi toplamının en az % 5'i kadar olmalıdır.
- c) Piyasa yapıcı hesabının en yakın iki vadedeki sözleşmelerin toplamı için emir gerçekleştirme oranının (gerçekleşen işlem miktarı/girilen emir miktarı) en az % 5 olması gerekmektedir.
- d) Yapılan performans değerlendirmesi sonucu piyasa yapıcı üyenin EUR/USD Çapraz Kuru (nakdi uzlaşma) vadeli işlem sözleşmelerindeki işlem hacmi, derinlik ve likiditeye katkılarının olumlu bulunması gerekmektedir.

6.6 Pay Senedi Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmelerinde Piyasa Yapıcılarının Yükümlülükleri

Pay senedi vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde piyasa yapıcı üyelerin aşağıda belirtilen koşulları sağlaması beklenmektedir.

- a) Piyasa yapıcı en yakın iki vadede, opsiyon sözleşmelerinde piyasa yapıcı olunması halinde ise en az 3 farklı seride seans süresince miktarı en az 10 adet olan çift yönlü (alış/satış) emir bulundurmamalıdır. Piyasa yapıcı üyeler diğer vadelerde ve farklı opsiyon serilerinde isteğe bağlı olarak emir girebilirler.
- b) Piyasa yapıcının işlem hacmi, en yakın iki vadedeki aylık alış ve satış işlem hacmi toplamının en az % 5'i kadar olmalıdır.
- c) Piyasa yapıcı hesabının piyasa yapıcı olunan sözleşmelerin toplamı için emir gerçekleştirme oranının (gerçekleşen işlem miktarı/girilen emir miktarı) en az % 5 olması gerekmektedir.
- d) Yapılan performans değerlendirmesi sonucu piyasa yapıcı üyenin piyasa yapıcı oldukları vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerindeki işlem hacmi, derinlik ve likiditeye katkılarının olumlu bulunması gerekmektedir.

6.7 Pay Senedi Endeksi Opsiyon Sözleşmelerinde Piyasa Yapıcılarının Yükümlülükleri

Pay senedi endeksi opsiyon sözleşmelerinde piyasa yapıcı üyelerin aşağıda belirtilen koşulları sağlaması beklenmektedir.

- a) Piyasa yapıcı en yakın iki vadede en az 5 opsiyon serisinde, seans süresince miktarı en az 10 adet olan çift yönlü (alış/satış) emir bulundurmamalıdır. Piyasa yapıcı üyeler diğer vadelerde ve serilerde de isteğe bağlı olarak emir girebilirler.
- b) Piyasa yapıcının işlem hacmi, en yakın iki vadedeki aylık alış ve satış işlem hacmi toplamının en az % 5'i kadar olmalıdır.

- c) Piyasa yapıcı hesabının piyasa yapıcı olunan sözleşmelerin toplamı için emir gerçekleşme oranının (gerçekleşen işlem miktarı/girilen emir miktarı) en az % 5 olması gerekmektedir.
- d) Yapılan performans değerlendirmesi sonucu piyasa yapıcı üyenin pay senedi endeksi opsiyon sözleşmelerindeki işlem hacmi, derinlik ve likiditeye katkılarının olumlu bulunması gerekmektedir.

6.8 Döviz Opsiyon Sözleşmelerinde Piyasa Yapıcılarının Yükümlülükleri

Döviz opsiyon sözleşmelerinde piyasa yapıcı üyelerin aşağıda belirtilen koşulları sağlaması beklenmektedir.

- a) Piyasa yapıcı, en yakın vadede en az 3 opsiyon serisinde, seans süresince miktarı en az 10 adet olan çift yönlü (alış/satış) emir bulundurmaktadır. Piyasa yapıcı üyeler diğer vade ve serilerde de isteğe bağlı olarak emir girebilirler.
- b) Piyasa yapıcının işlem hacmi, piyasa yapıcı olunan sözleşmelerde aylık alış ve satış işlem hacmi toplamının en az % 5'i kadar olmalıdır.
- c) Piyasa yapıcı hesabının piyasa yapıcı olunan sözleşmelerin toplamı için emir gerçekleşme oranının (gerçekleşen işlem miktarı/girilen emir miktarı) en az % 5 olması gerekmektedir.
- d) Yapılan performans değerlendirmesi sonucu piyasa yapıcı üyenin döviz opsiyon sözleşmelerindeki işlem hacmi, derinlik ve likiditeye katkılarının olumlu bulunması gerekmektedir.

6.9 Piyasa Yapıcı Üyenin Hakları

Piyasa yapıcı üyelere sağlanan haklar Borsa tarafından belirlenir. Söz konusu haklar Borsa tarafından sözleşme veya sözleşmeler bazında farklılaştırılabilir.

Borsa, piyasa yapıcılığı sistemi uygulanan vadeli işlem sözleşmelerinde piyasa yapımcılar için belirlenen hakları piyasadaki işlem hacmi ve gelişmeler çerçevesinde en az bir ay önceden haber vererek değiştirebilir. Yapılan tüm değişiklikler Borsa Bülteninde ilan edilir.

6.9.1 Pamuk Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları

Pamuk vadeli işlem sözleşmesinde piyasa yapıcı üyeler aşağıda belirtilen haklara sahiptir.

- a) Piyasa yapıcı üyelerden piyasa yapıcı hesabı adına yapmış oldukları işlemlerden alınacak Borsa payında oran %0 olarak uygulanır.
- b) Piyasa yapıcı üyenin piyasa yapıcısı olduğu sözleşmede üye nezdindeki diğer tüm hesapları adına gerçekleşen işlemlerden alınacak Borsa payında %50 indirim uygulanır.
- c) Piyasa yapıcı üyeler bu unvanı çeşitli yazışmalarında ve internet sitelerinde kullanabilirler.
- d) Piyasa yapıcı üyeler için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri, "İradi Emir İptal Ücreti" hesaplamasından muaf tutulur.

6.9.2 Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları

Altın ve Dolar/Ons Altın vadeli işlem sözleşmelerinde piyasa yapıcı üyeler aşağıda belirtilen haklara sahiptir.

- a) Piyasa yapıcı üyelerden piyasa yapıcı hesabı adına yapmış oldukları işlemlerden alınacak Borsa payında oran %0 olarak uygulanır.
- b) Piyasa yapıcı üyenin piyasa yapıcısı olduğu sözleşmede üye nezdindeki diğer tüm hesapları adına gerçekleşen işlemlerden alınacak Borsa payında %50 indirim uygulanır.
- c) Piyasa yapıcı üyeler bu unvanı çeşitli yazışmalarında ve internet sitelerinde kullanabilirler.
- d) Piyasa yapıcı üyeler için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri, "İradi Emir İptal Ücreti" hesaplamasından muaf tutulur.

6.9.3 Döviz Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları

DolarTL, EuroTL ve EUR/USD vadeli işlem sözleşmeleri ile DolarTL opsiyon sözleşmelerinde piyasa yapıcı üyeler aşağıda belirtilen haklara sahiptir.

- a) DolarTL, EuroTL ve EUR/USD vadeli işlem sözleşmelerinde piyasa yapıcı üyelerden piyasa yapıcı hesabı adına yapmış oldukları işlemlerden alınacak Borsa payında %50 indirim uygulanır.

DolarTL opsiyon sözleşmelerinde piyasa yapıcı üyenin piyasa yapıcısı olduğu sözleşmede üye nezdindeki diğer tüm hesapları adına gerçekleşen işlemlerden alınacak Borsa payında %50 indirim uygulanır, piyasa yapıcı üyelerden piyasa yapıcı hesabı adına yapmış oldukları işlemlerden alınacak Borsa payında oran %0 olarak uygulanır.

b) Piyasa yapıcı üyeler bu unvanı çeşitli yazışmalarında ve internet sitelerinde kullanabilirler.

c) Piyasa yapıcı üyeler için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri, “İradi Emir İptal Ücreti” hesaplamasından muaf tutulur.

6.9.4 Pay Senedi Vadeli ve Opsiyon Sözleşmeleri ve Endeks Opsiyon Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları

Pay senedi vadeli işlem ve pay senedi opsiyon sözleşmeleri ile pay senedi endeksi opsiyon sözleşmelerinde piyasa yapıcı üyeler aşağıda belirtilen haklara sahiptir.

a) Piyasa yapıcı üyelerden piyasa yapıcı hesabı adına yapmış oldukları işlemlerden alınacak Borsa payında oran % 0 olarak uygulanır.

b) Piyasa yapıcı üyeler bu unvanı çeşitli yazışmalarında ve internet sitelerinde kullanabilirler.

c) Piyasa yapıcı üyeler için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri, “İradi Emir İptal Ücreti” hesaplamasından muaf tutulur.

6.10 Performans Değerlendirme

Borsa, piyasa yapıcı üyeleri için yılda en az iki defa olmak üzere üyelerin işlem hacmi, derinlik ve likiditeye katkısını inceler, gerektiğinde Genel Müdürlük tarafından ilgili üyeye yazılı uyarılarda bulunulur. Piyasa yapıcı üyelerin performans değerlendirmesinde piyasa yapıcılığı hesaplarının yanında müşterileri adına gerçekleştirdikleri işlemler de dikkate alınır. Yapılan performans değerlendirmesinde yükümlülüklerini yerine getirmeyen üyelerin hakları elinden alınabilir.

6.11 Piyasa Yapıcılığından Geçici veya Sürekli Ayrılma, Yetkilerin Kaldırılması

Piyasa yapıcılığı yetkisi Borsa tarafından re’sen ya da üyenin başvurusu üzerine Borsa tarafından belirlenen süre içerisinde iptal edilebilir. Piyasa yapıcıları piyasa yapıcılığından sürekli veya geçici olarak ayrılma talebini Borsaya yazılı olarak bildirir. Ayrılmaya ilişkin talepler Yönetim Kurulunca değerlendirilir. Borsa tarafından uygun görülerek piyasa yapıcılığı yetkisi iptal edilen üyeler, başvuruları halinde yeniden piyasa yapıcısı olabilirler. Bu konuda karar vermeye Yönetim Kurulu yetkilidir.

Piyasa yapıcıları, Yönetim Kurulunun kararını beklemezsizin piyasa yapıcılığından çıkmak istemeleri halinde, piyasa yapıcılıktan çıkış başvurusunu yaptıkları tarih itibarı ile yetkilendirildikleri sözleşmelerde 1 (bir) yılı doldurmadıkları takdirde ve her hâlükârda son üç aya ait, piyasa yapıcılığı dolayısıyla borsa payından elde ettikleri indirimi iade ederler.

Piyasa yapıcılığından sürekli veya geçici olarak ayrılma, Borsa üyeliğini etkilemez.

VOB-VİOP birleşmesi dolayısıyla, birleşme tarihi itibarıyla VOB’da piyasa yapıcı olan tüm aracı kurum ve bankalar VİOP’ta ilgili sözleşmelerde piyasa yapıcısı olmaya devam ederler. Borsa Genel Müdürlüğü bu konuda düzenleme yapmaya yetkilidir.

7. SÖZLEŞMELER VE SÖZLEŞME UNSURLARI

Piyasada işlem görececek sözleşmelerin unsurları Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve SPK tarafından onaylanarak geçerli hale gelir. SPK’nın onayladığı sözleşmeler ve sözleşme unsurları Borsa tarafından ilan edilir ve bu hükümler ayrıca bir bildirimle gerek olmaksızın işlem yapan tüm tarafları bağlar.

Piyasada işlem görececek sözleşmelerin unsurları ve kodları Borsa tarafından ilan edilir.

Vadeli işlem sözleşmelerinde sözleşme kodu; sözleşme türü, dayanak varlık kodu, mini sözleşme bilgisi kodu, vade tarihi, sözleşme büyüklüğünün standart olup olmadığı ve sıra no bilgisini içerir.

Örneğin: F_XXXXXXMAAYYS0 sözleşme kodu aşağıdaki alanlardan oluşur.

F : Sözleşme türü (Vadeli işlem sözleşmesi)
XXXXX : Dayanak varlık kodu
M : Mini sözleşme bilgisi (M: Mini sözleşme) kodu
AAYY : Vade tarihi (0313 Mart 2013)
S : Sözleşme büyüklüğü (S: Standart N: Standart olmayan)
0 : Borsa tarafından verilen sıra no

Opsiyon sözleşmelerinde sözleşme kodu; sözleşme türü, dayanak varlık kodu, mini sözleşme bilgisi kodu, opsiyon tipi, vade tarihi, opsiyon sınıfı, kullanım fiyatı, sözleşme büyüklüğünün standart olup olmadığı ve sıra no bilgilerini içerecek şekilde oluşturulmuştur.

Örneğin: O_XXXXXMZAAYYC5.00S0 sözleşme kodu aşağıdaki alanlardan oluşur.

O : Sözleşme türü (Opsiyon sözleşmesi)
XXXXX : Dayanak varlık kodu
M : Mini sözleşme bilgisi (M: Mini sözleşme) kodu
Z : Opsiyon tipi (A: Amerikan- Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa- Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)
AAYY : Vade tarihi (0313 Mart 2013)
C : Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)
5.00 : Kullanım fiyatı (5 TL)
S : Sözleşme büyüklüğü (S: Standart N: Standart olmayan)
0 : Borsa tarafından verilen sıra no

7.1 Pay Opsiyon Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Borsa İstanbul Pay Piyasasında işlem gören ve Borsa tarafından belirlenen kriterlere göre seçilen paylardır.
Opsiyon Sınıfı	Alım veya Satım Opsiyonu.
Opsiyon Tipi	Avrupa (Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir)
Sözleşme Büyüklüğü (Standart Sözleşme)	Bir adet standart sözleşme, dayanak varlığa ait 100 adet payı temsil eder. Dayanak varlığın fiyatını ve miktarını etkileyecek bedelli/bedelsiz sermaye artırım, temettü ödemesi (temettü verimi >%10 ise), birleşme ve benzeri durumlarda (özsermaye halleri), Borsa tarafından sözleşmelerde fiyat, kullanım fiyatları ve/veya çarpan değişikliği yapılması halinde, sözleşme büyüklüğü standart sözleşme büyüklüğünden farklı belirlenebilir. Bu gibi durumlarda aynı dayanak varlık üzerine, "sözleşme büyüklüğü standart" ve "sözleşme büyüklüğü standart olmayan" olmak üzere farklı sözleşmeler işlem görebilir.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)	Emir defterinde prim teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, sözleşmeler için Piyasada teklifler, bir adet dayanak varlık bazında verilen prim üzerinden girilir. Fiyat, bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Miktar teklifleri

	bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.																
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın iki vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu iki vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.																
Uzlaşma Şekli	Fiziki teslimat.																
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, dayanak varlık ve dayanak varlığa bağlı diğer sözleşmelerdeki fiyatlar dikkate alınarak hesaplanan teorik fiyatlar günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatların piyasayı doğru olarak yansıtmadığına kanaat getirilmesi halinde Borsa tarafından, teorik fiyat, dayanak varlığın spot fiyatı, bir önceki günkü uzlaşma fiyatı veya seans sonundaki en iyi alış ve satış fiyatları dikkate alınarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.																
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.																
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.																
Takas Süresi	Fiziki teslimat işlemlerinde takas süresi T + 3, diğer işlemlerde ise T+1 olarak uygulanır. Prim borçları hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, prim alacakları hesaplara T+1 günü aktarılır.																
Günlük Fiyat Değişim Limiti	Prim fiyatları için fiyat değişim limiti yoktur.																
Kullanım Fiyatları	İşlem sisteminde oluşturulan sözleşmelerin kullanım fiyatları aşağıdaki tabloya göre belirlenir. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)</th><th>Kullanım Fiyat Adımı (TL)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0,01 – 1,00</td><td>0,05</td></tr> <tr> <td>1,00 – 2,50</td><td>0,10</td></tr> <tr> <td>2,50 – 5,00</td><td>0,25</td></tr> <tr> <td>5,00 – 10,00</td><td>0,50</td></tr> <tr> <td>10,00 – 25,00</td><td>1,00</td></tr> <tr> <td>25,00 – 50,00</td><td>2,50</td></tr> <tr> <td>50,00 – 100,00</td><td>5,00</td></tr> </tbody> </table>	Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)	0,01 – 1,00	0,05	1,00 – 2,50	0,10	2,50 – 5,00	0,25	5,00 – 10,00	0,50	10,00 – 25,00	1,00	25,00 – 50,00	2,50	50,00 – 100,00	5,00
Kullanım Fiyatı Aralığı (TL)	Kullanım Fiyat Adımı (TL)																
0,01 – 1,00	0,05																
1,00 – 2,50	0,10																
2,50 – 5,00	0,25																
5,00 – 10,00	0,50																
10,00 – 25,00	1,00																
25,00 – 50,00	2,50																
50,00 – 100,00	5,00																

	100,00 – 250,00	10,00
	250,00 – 500,00	25,00
	500,00 – 1.000,00	50,00
	1.000,00 ve üzeri	100,00
	Her bir dayanak varlığın spot piyasada son seansta oluşan ağırlıklı ortalama fiyatı baz alınarak hesaplanan $\pm\%20$'lik limit içerisindeki kullanım fiyat seviyeleri için işlem sisteminde sözleşmeler oluşturulur. Bu limit, dayanak varlığın fiyat limitlerine paralel olarak Yönetim Kurulu tarafından değiştirilebilir. Oluşturulan sözleşmelerden en az biri "karda", biri "başabaşta" ve biri "zararda" olmak üzere üç farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır. Seans içinde dayanak varlık fiyatında meydana gelen değişimlere göre yeni kullanım fiyatlı sözleşmeler işlem sisteminde otomatik olarak işleme açılır. İşlem sisteminde açık pozisyon veya emir bulunan sözleşme sıraları $\pm\%20$'lik limitlerin dışında kalsalar bile işleme açık olmaya devam ederler. İşlem sisteminde işleme kapalı olarak tanımlı olan sözleşmeler, işlem yapmak isteyen üyelerin talebi halinde işleme açılabilir.	
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10 - 17:40 saatleri arasında tek bir seansta gerçekleştirilir. 12:30 – 13:55 arası işlem yapılmayan bölümdür.	
İşlem Teminatı Esasları	- Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma yöntemi kullanılarak belirlenir. - Bulunması Gereken Teminat: Başlangıç teminatı ile fiziki teslimat teminatının toplamıdır. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın %75'idir.	

7.2 Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Borsa İstanbul Pay Piyasasında işlem gören ve Borsa tarafından belirlenen kriterlere göre seçilen paylardır.
Sözleşme Büyüklüğü (Standart Sözleşme)	Bir adet standart sözleşme, dayanak varlığa ait 100 adet payı temsil eder. Dayanak varlığın fiyat ve miktarını etkileyecek bedelli/bedelsiz sermaye artırım, temettü ödemesi (temettü verimi $>\%10$ ise), birleşme ve benzeri durumlarda (özsermaye halleri), Borsa tarafından sözleşmelerde fiyat ve/veya çarpan değişikliği yapılması halinde, sözleşme büyüklüğü standart sözleşme büyüklüğünden farklı belirlenebilir. Bu gibi durumlarda aynı dayanak varlık üzerine, "sözleşme büyüklüğü standart" ve "sözleşme büyüklüğü standart olmayan" olmak üzere farklı sözleşmeler işlem görebilir.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı (Standart Sözleşme)	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde sözleşmelere ait teklifler, bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşmenin fiyatı, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın iki vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu iki vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Fiziki teslimat.

Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasa gerçeklerini yansıtmaması durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatı dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Dayanak varlık olarak kabul edilen her payın son işlem gününde spot piyasada ikinci seans sonundaki kapanış seansında oluşan kapanış fiyatı, vade sonu uzlaşma fiyatı olarak kabul edilir. Son işlem gününde, spot piyasada ikinci seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya açık olup da fiyat oluşmaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Fiziki teslimat işlemlerinde takas süresi T + 3 diğer işlemlerde ise T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, karlar hesaplara T+1 günü aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır.

	Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%20$ 'sidir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir üst fiyat adımına, alt limit ise bir alt fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10 - 17:40 saatleri arasında tek bir seansta gerçekleştirilir. 12:30 - 13:55 arası işlem yapılmayan bölümdür.
İşlem Teminatı Esasları	- Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma yöntemi kullanılarak belirlenir. - Bulunması Gereken Teminat: Başlangıç teminatı ile fiziki teslimat teminatının toplamıdır. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın $\%75$'idir.

7.3 BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	BIST 30 Fiyat Endeksi.
Opsiyon Sınıfı	Alım ve Satım Opsiyonları.
Opsiyon Tipi	Avrupa (Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir)
Sözleşme Büyüklüğü	Dayanak varlık, endeks değerlerinin 1.000'e bölünmüş halidir. Her bir endeks opsiyon sözleşmesi bu şekilde hesaplanan 100 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin $(BIST\ 30\ Endeksi/1.000)*100\ TL = (78.000/1.000)*100 = 7.800,00\ TL$.)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Fiyat, yukarıdaki yöntemle hesaplanan bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, dayanak varlık ve dayanak varlığa bağlı diğer sözleşmelerdeki fiyatlar dikkate alınarak hesaplanan teorik fiyatlar günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatların piyasayı doğru olarak yansıtmadığına kanaat getirilmesi halinde Borsa tarafından, teorik fiyat, bir önceki günkü uzlaşma fiyatı veya seans sonundaki en iyi alış ve satış fiyatları dikkate alınarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir.

	Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dâhil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Alım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer ile opsiyon kullanım fiyatı arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur. Satım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur. Son işlem gününde, spot piyasada ikinci seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	T+1 olarak uygulanır. Prim borçları hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, prim alacakları hesaplara T+1 günü aktarılır.
Günlük Fiyat Değişim Limiti	Prim fiyatları için fiyat değişim limiti yoktur.
Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı 2'dir. (2.000 Endeks puanı) Dayanak varlık olan endekslerin bir önceki işlem gününde spot piyasada son seansta oluşan kapanış değeri baz alınarak hesaplanan $\pm\%10$'luk limit içerisindeki kullanım fiyat seviyeleri için işlem sisteminde sözleşmeler oluşturulur. Bu limit, dayanak varlığın fiyat limitlerine paralel olarak Yönetim Kurulu tarafından değiştirilebilir. Oluşturulan sözleşmelerden ikisi "karda", biri "başabaşta" ve ikisi "zararda" olmak üzere en az beş farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır. Gün içerisinde dayanak varlık değerinde meydana gelen değişimlere göre yeni kullanım fiyatlı sözleşmeler işlem sisteminde otomatik olarak işleme açılır. İşlem sisteminde açık pozisyon veya emir bulunan sözleşme sıraları $\pm\%10$'luk limitlerin dışında kalsalar bile işleme açık olmaya devam ederler. İşlem sisteminde işleme kapalı olarak tanımlı olan sözleşmeler, işlem yapmak isteyen üyelerin talebi halinde işleme açılabilir.
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10 - 17:45 saatleri arasında tek bir seansta gerçekleştirilir. 12:30 - 13:55 arası işlem yapılmayan bölümdür.
İşlem Teminatı Esasları	- Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma

	yöntemi kullanılarak belirlenir. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın %75'idir.
--	--

7.4 Mini BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	BIST 30 Fiyat Endeksi.
Opsiyon Sınıfı	Alım ve Satım Opsiyonları.
Opsiyon Tipi	Avrupa (Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir)
Sözleşme Büyüklüğü	Dayanak varlık, endeks değerlerinin 1.000'e bölünmüş halidir. Her bir endeks opsiyon sözleşmesi bu şekilde hesaplanan 1 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin (BIST 30 Endeksi/1.000)*1 TL = (78.000/1.000)*1 = 78,00 TL.)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Fiyat, yukarıdaki yöntemle hesaplanan bir adet dayanak varlığın opsiyon primi olarak, virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, dayanak varlık ve dayanak varlığa bağlı diğer sözleşmelerdeki fiyatlar dikkate alınarak hesaplanan teorik fiyatlar günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatların piyasayı doğru olarak yansıtmadığına kanaat getirilmesi halinde Borsa tarafından, teorik fiyat, bir önceki günkü uzlaşma fiyatı veya seans sonundaki en iyi alış ve satış fiyatları dikkate alınarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dâhil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Alım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer ile opsiyon kullanım fiyatı arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur.

	Satım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur. Son işlem gününde, spot piyasada ikinci seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	T+1 olarak uygulanır. Prim borçları hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, prim alacakları hesaplara T+1 günü aktarılır.
Günlük Fiyat Değişim Limiti	Prim fiyatları için fiyat değişim limiti yoktur.
Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı 5'dir. (5.000 Endeks puanı) Dayanak varlık olan endekslerin bir önceki işlem gününde spot piyasada son seansta oluşan kapanış değeri baz alınarak hesaplanan $\pm\%10$'luk limit içerisindeki kullanım fiyat seviyeleri için işlem sisteminde sözleşmeler oluşturulur. Bu limit, dayanak varlığın fiyat limitlerine paralel olarak Yönetim Kurulu tarafından değiştirilebilir. Oluşturulan sözleşmelerden ikisi "karda", biri "başabaşta" ve ikisi "zararda" olmak üzere en az beş farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır. Gün içerisinde dayanak varlık değerinde meydana gelen değişimlere göre yeni kullanım fiyatlı sözleşmeler işlem sisteminde otomatik olarak işleme açılır. İşlem sisteminde açık pozisyon veya emir bulunan sözleşme sıraları $\pm\%10$'luk limitlerin dışında kalsalar bile işleme açık olmaya devam ederler. İşlem sisteminde işleme kapalı olarak tanımlı olan sözleşmeler, işlem yapmak isteyen üyelerin talebi halinde işleme açılabilir.
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10 - 17:45 saatleri arasında tek bir seansta gerçekleştirilir. 12:30 - 13:55 arası işlem yapılmayan bölümdür.
İşlem Teminatı Esasları	- Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma yöntemi kullanılarak belirlenir. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın %75'idir.

7.5 BIST 30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	BIST 30 Fiyat Endeksi.
Sözleşme Büyüklüğü	Dayanak varlık, endeks değerinin 1.000'e bölünmüş halidir. Her bir endeks vadeli işlem sözleşmesi bu şekilde hesaplanan 100 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örnek: BIST 30 Endeksi/1.000)*100 TL=(78.000/1.000)*100=7.800,00 TL)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir.

	Sözleşme fiyatı, endeks değerinin 1.000'e bölünmesiyle oluşan değer virgülden sonra üç basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir (Örnek: 102,325) ve bir defada gerçekleştirilecek en küçük fiyat adımı 0,025'dir (25 BIST 30 endeks puanı) (Örnek: 102,325; 102,350 vb.). Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen endeks değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeks kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer 1000'e bölünmesi suretiyle hesaplanır. Vade sonu uzlaşma fiyatı, bulunan değer en yakın fiyat adımına yuvarlanması ile elde edilen değerdir.

	Son işlem gününde, spot piyasada ikinci seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, karlar hesaplara T+1 günü aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%15$ 'idir. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir üst fiyat adımı, alt limit ise bir alt fiyat adımı yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10 - 17:45 saatleri arasında tek bir seansta gerçekleştirilir. 12:30 - 13:55 arası işlem yapılmayan bölümdür.
İşlem Teminatı Esasları	- Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma yöntemi kullanılarak belirlenir. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın $\%75$'idir.

7.6 Dolar/TL Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Türk Lirası/ABD Doları kuru.
Sözleşme Büyüklüğü	1.000 ABD Doları.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 ABD Doları'nın Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra dört basamak halinde kote edilir. Minimum fiyat adımı 0,0005 TL'dir. Minimum fiyat adımının değeri bir sözleşme için 0,5 TL'ye ($0,0005 \times 1000$) karşılık gelir. Bu şekilde girilecek fiyat kotasyonlarının virgülden sonraki son rakamı 0 (sıfır) ya da 5 (beş) olur (1,7750; 1,7755; 1,7760 gibi).
Vade Ayları	Vade döngü ayları Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık'tır. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç döngü ayı işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse Aralık vadeli sözleşmeler de ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımı yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır.

	c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmaması durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Son işlem günü saat 15:30'da TCMB tarafından açıklanan gösterge niteliğindeki ABD Doları satış kuru.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, karlar hesaplara T+1 günü aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir üst fiyat adımına, alt limit ise bir alt fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10 - 17:45 saatleri arasında kesintisiz tek bir seansta gerçekleştirilir.
İşlem Teminatı Esasları	- Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma yöntemi kullanılarak belirlenir. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın %75'idir.

7.7 EuroTL Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Türk Lirası/Euro kuru.
Sözleşme Büyüklüğü	1.000 Euro.
Fiyat Kotasyonu ve	1 Euro'nun Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra dört

Minimum Fiyat Adımı	basamak halinde kote edilir. Minimum fiyat adımı 0,0005'dir. Minimum fiyat adımının değeri bir sözleşme için 0,5 TL'ye (0,0005*1.000) karşılık gelir. Bu şekilde girilecek fiyat kotasyonlarının virgülden sonraki son rakamı 0 (sıfır) ya da 5 (beş) olur (2,3750; 2,3755; 2,3760 gibi).
Vade Ayları	Vade döngü ayları Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık'tır. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç döngü ayı işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse Aralık vadeli sözleşmeler de ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Son işlem günü saat 15:30'da TCMB tarafından açıklanan gösterge niteliğindeki Euro satış kuru.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, karlar hesaplara T+1 günü aktarılır.

Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir üst fiyat adımına, alt limit ise bir alt fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10 - 17:45 saatleri arasında kesintisiz tek bir seansta gerçekleştirilir.
İşlem Teminatı Esasları	- Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma yöntemi kullanılarak belirlenir. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın %75'idir.

7.8 EUR/USD Çapraz Kuru Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Euro/Amerikan (ABD) Doları (EUR/USD) çapraz kurudur.
Sözleşme Büyüklüğü	1.000 Euro
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 Euro'nun ABD Doları cinsinden değeri virgülden sonra dört basamak halinde kote edilir. (Örnek: 1,3050; 1,3051 gibi). Minimum fiyat adımı 0,0001'dir. Minimum fiyat adımının değeri 0,1 ABD Doları'na karşılık gelmektedir.
Vade Ayları	Vade döngü ayları Mart, Haziran, Eylül ve Aralık. (Aynı anda içinde bulunulan aya en yakın iki vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu iki vade ayından biri Aralık ayı değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.)
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: - Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. - Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. - Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, - Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma

	fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak “teorik” fiyatlar. Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	TCMB’nin son işlem gününde açıkladığı gösterge niteliğindeki Euro/Amerikan Doları çapraz kurudur. Belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, karlar hesaplara T+1 günü aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$’udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir üst fiyat adımına, alt limit ise bir alt fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10 - 17:45 saatleri arasında kesintisiz tek bir seansta gerçekleştirilir.
İşlem Teminatı Esasları	- Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma yöntemi kullanılarak belirlenir. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın %75’idir.
Dolar Kuru	Bu sözleşmeye ilişkin işlemlerde ABD Doları değerlerinin TL’ye çevrilmesinde TCMB tarafından saat 15:30 itibarıyla açıklanan gösterge niteliğindeki ABD Doları Alış Kuru esas alınır. Borsa tarafından gerekli görülen durumlarda ya da TCMB tarafından gösterge niteliğindeki ABD Doları Alış Kurunun açıklanmaması durumunda, Dolar Kuru spot piyasada oluşan Dolar kurları dikkate alınarak güncellenebilir.

7.9 DolarTL Opsiyon Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Türk Lirası/ABD Doları kuru
Opsiyon Sınıfı	Alım ve Satım Opsiyonları
Opsiyon Tipi	Avrupa (Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir)
Sözleşme Büyüklüğü	1.000 ABD Doları
Fiyat Kotasyonu ve	Fiyat, 1.000 ABD Doları için, opsiyon primi olarak virgülden sonra bir

Minimum Fiyat Adımı	basamak olacak şekilde Türk Lirası cinsinden işlem sistemine girilir. (Örnek: 20,1, 20,2 vb.) Minimum fiyat adımı 0,1'dir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Yılın tüm ayları. (Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın vade olmak üzere toplam 2 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.)
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Günlük uzlaşma fiyatı seans sonunda aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, dayanak varlık ve dayanak varlığa bağlı diğer sözleşmelerdeki fiyatlar dikkate alınarak hesaplanan teorik fiyatlar günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatların piyasayı doğru olarak yansıtmadığına kanaat getirilmesi halinde Borsa tarafından, teorik fiyat, bir önceki günlük uzlaşma fiyatı veya seans sonundaki en iyi alış ve satış fiyatları dikkate alınarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dâhil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Alım sözleşmelerinde vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olan ABD Doları için son işlem gününde TCMB'nin saat 15:30 itibarıyla açıklayacağı gösterge niteliğindeki satış kurunun 1.000 ile çarpılması suretiyle bulunan değer ile opsiyon kullanım fiyatı arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur. Satım sözleşmeleri için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olan ABD Doları için son işlem gününde TCMB'nin saat 15:30 itibarıyla açıklayacağı gösterge niteliğindeki satış kurunun 1.000 ile çarpılması suretiyle bulunan değer arasındaki farkın en yakın fiyat adımına yuvarlanması sonucunda bulunur. Son işlem gününde, TCMB tarafından ilgili kurun ilan edilmemesi durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.
Son İşlem Günü	Her vade ayının veya haftasının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	T+1 olarak uygulanır. Prim borçları hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, prim alacakları hesaplara T+1 günü aktarılır.
Günlük Fiyat Değişim	Prim fiyatları için fiyat değişim limiti yoktur.

Limiti	
Kullanım Fiyatları	Kullanım fiyat adımı, -alım opsiyonları için 50 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2050, 2100, vb.) -satım opsiyonları için 25 Türk Lirası'na karşılık gelir. (Örnek: 2000, 2025, 2050, vb.) Dayanak varlık olan yabancı para birimi için TCMB'nin gösterge niteliğindeki satış kurunun 1.000 ile çarpılmasıyla elde edilen değer baz alınarak hesaplanan $\pm\%10$'luk limit içerisindeki kullanım fiyat seviyeleri için işlem sisteminde sözleşmeler oluşturulur. Bu limit, dayanak varlığın fiyat limitlerine paralel olarak Yönetim Kurulu tarafından değiştirilebilir. Alım ve satım opsiyon sözleşmelerinin her biri için biri "başabaşta" ve ikisi "zararda" olmak üzere üç farklı kullanım fiyatı seviyesinden sözleşmeler işleme açılır. İşlem sisteminde açık pozisyon veya emir bulunan sözleşme sıraları $\pm\%10$'luk limitlerin dışında kalsalar bile işleme açık olmaya devam ederler. İşlem sisteminde işleme kapalı olarak tanımlı olan sözleşmeler, işlem yapmak isteyen üyelerin talebi halinde işleme açılabilir.
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10-17:45 saatleri arasında kesintisiz tek bir seansta gerçekleştirilir.
İşlem Esasları	Teminatı - Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma yöntemi kullanılarak belirlenir. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın %75'idir.

7.10 Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Saf altın.
Sözleşme Büyüklüğü	1 gram.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 gram altının Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra iki basamak olacak şekilde sisteme girilir. Minimum fiyat adımı 0,01 TL'dir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Aynı anda içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.
Uzlaşma Şekli	Nakdi Uzlaşma
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma

	fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak “teorik” fiyatlar. Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, son işlem günündeki Londra’da öğleden sonra yapılan altın fiyat sabitleme seansında (The London Gold Market Fixing Ltd. tarafından açıklanan The London Gold Fixing P.M.) oluşan altın Dolar/ons fiyatının Merkez Bankasının saat 15.30’da açıklayacağı gösterge niteliğindeki ABD Doları satış kuru kullanılarak TL/gram’a çevrilmesi ile bulunan değer vade sonu uzlaşma fiyatı olarak kullanılır. Londra’da öğleden sonra altın fiyat sabitleme seansı yapılmazsa, sabah seansında oluşan altın Dolar/ons fiyatı vade sonu uzlaşma fiyatı olarak kullanılır. Son işlem gününde resmi tatil veya başka bir nedenle fiyat açıklanmaması halinde, uluslararası spot piyasalarda Türkiye saati ile saat 17:00’de oluşan Dolar/ons altın alış ve satış fiyatının ortalaması baz alınır. Ons ağırlık birimi 31,1035’e bölünerek grama çevrilir. Yukarıdaki yöntemlerle belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, karlar hesaplara T+1 günü aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Farklı vadeli her bir sözleşme için belirlenen Baz Fiyatın $\pm\%10$’udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir üst fiyat adımı, alt limit ise bir alt fiyat adımı yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10 - 17:45 saatleri arasında kesintisiz tek bir seansta gerçekleştirilir.
İşlem Teminatı Esasları	- Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma yöntemi kullanılarak belirlenir. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın %75’idir.

7.11 Dolar/Ons Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Saf altın.
Sözleşme Büyüklüğü	1 ons altın.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 ons altının ABD Doları cinsinden değeri virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir. (Örnek: 1.450,05; 1.450,10 gibi). Minimum fiyat adımı 0,05'dir. Minimum fiyat adımının değeri 0,05 ABD Doları'na karşılık gelmektedir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık (Aynı anda içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.)
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, son işlem gününde Londra'da öğleden sonra yapılan altın fiyat sabitleme seansında (The London Gold Market Fixing Ltd. tarafından açıklanan The London Gold Fixing P.M.) oluşan altın Dolar/Ons fiyatıdır. Son işlem gününde Londra'da öğleden sonra altın fiyat sabitleme seansı yapılmazsa, sabah seansında oluşan altın Dolar/Ons fiyatı

	vade sonu uzlaşma fiyatı olarak kullanılır. Son işlem gününde resmi tatil veya başka bir nedenle fiyat açıklanmaması halinde, uluslararası spot piyasalarda Türkiye saati ile saat 17:00'de oluşan Dolar/Ons altın alış ve satış fiyatının ortalaması vade sonu uzlaşma fiyatı olarak kullanılır. Yukarıdaki yöntemlerle belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, karlar hesaplara T+1 günü aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir üst fiyat adımı, alt limit ise bir alt fiyat adımı yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10 - 17:45 saatleri arasında kesintisiz tek bir seansta gerçekleştirilir.
İşlem Teminatı Esasları	- Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma yöntemi kullanılarak belirlenir. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın %75'idir.
Dolar Kuru	Bu sözleşmeye ilişkin işlemlerde ABD Doları değerlerinin TL'ye çevrilmesinde TCMB tarafından saat 15:30 itibarıyla açıklanan gösterge niteliğindeki ABD Doları Alış Kuru esas alınır. Borsa tarafından gerekli görülen durumlarda ya da TCMB tarafından gösterge niteliğindeki ABD Doları Alış Kurunun açıklanmaması durumunda, Dolar Kuru spot piyasada oluşan Dolar kurları dikkate alınarak güncellenebilir.

7.12 EgePamuk Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Ege Standart 1 baz kalite pamuk
Sözleşme Büyüklüğü	1.000 kg (1 ton)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 kg Ege Standart 1 baz kalite pamuğun Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra üç basamak halinde kote edilir. Minimum fiyat adımı 0,005'dir. Minimum fiyat adımının değeri 5 TL'ye karşılık gelmektedir. Bu şekilde girilecek fiyat kotasyonlarının virgülden sonraki son rakamı 0 (sıfır) ya da 5 (beş) olur (2,125 veya 2,410 TL/kg gibi).
Vade Ayları	Mart, Mayıs, Temmuz, Ekim ve Aralık (Aynı anda içinde bulunan aya en yakın iki vade aya ait sözleşmeler işlem görür.)
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat

	adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı şu şekilde hesaplanır: 1. Dayanak varlığın vade ayı son işlem günü ve öncesindeki asgari iki iş gününe ait İzmir Ticaret Borsası'nda oluşan Ege Standart 1 baz kalite pamuk fiyatlarının miktar ağırlıklı ortalaması Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı olarak alınır. 2. Bu günlerde İzmir Ticaret Borsası'nda yeterli işlem olmaması halinde, var olan işlemlerin ortalaması ile İzmir Ticaret Borsası pamuk salonunda faaliyet gösteren asgari on iki üyeden azami %1 fiyat aralığı ile Ege Standart 1 baz kalite pamuk için alınacak kotasyonların arasından en iyi ve en kötü iki fiyat atıldıktan sonra kalanların aritmetik ortalaması uzlaşma fiyatı olarak alınır. Spot piyasada gerçekleşen işlemlerin Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının belirlenmesinde yeterli olup olmadığına Uzlaşma Fiyatı Komitesi karar verir.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.

Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, karlar hesaplara T+1 günü aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$ 'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir üst fiyat adımına, alt limit ise bir alt fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10 - 17:45 saatleri arasında tek bir seansta gerçekleştirilir. 12:30 - 13:55 arası işlem yapılmayan bölümdür.
İşlem Teminatı Esasları	- Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma yöntemi kullanılarak belirlenir. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın $\%75$'idir.

7.13 Anadolu Kırmızı Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Anadolu kırmızı sert baz kalite buğday (Bezostaja-1, Doğu- 88, Gün- 91, Haymana- 79, İkizce- 96, Karasu- 90, Lancer, Odeskaya- 51, Şahin) Anadolu kırmızı sert kalitede buğdayı oluşturduğu belirtilen bu buğday cinsleri, TMO'nun sınıflandırması esas alınarak belirlenmiştir. Ayrıca spot borsaların "Anadolu kırmızı sert buğday" olarak tescil ettiği emtia da yukarıdaki sınıflamaya dahildir. TMO'nun sınıflandırma kriterlerinde bir değişiklik olması halinde, Anadolu kırmızı sert olarak belirtilen buğday kalitesinin denk geldiği yeni buğday kalitesi ve bu kaliteyi oluşturan yeni buğday cinsleri sözleşmeye dayanak kabul edilir.
Sözleşme Büyüklüğü	5.000 kg (5 ton)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 kg Anadolu kırmızı sert baz kalitede buğdayın Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra dört basamak halinde kote edilir. Bu şekilde girilecek fiyat kotasyonlarının virgülden sonraki son rakamı 0 (sıfır) ya da 5 (beş) olur (0,3865 veya 0,3870 TL/kg gibi). Minimum fiyat adım değeri 0,0005'dir. Minimum fiyat adımının değeri 2,5 TL'ye karşılık gelmektedir.
Vade Ayları	Mart, Mayıs, Temmuz, Eylül ve Aralık. (Aynı anda içinde bulunulan aya en yakın iki vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.)
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün

	uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Sözleşmenin vadesine kadar olan süre için geçerli olan ve Borsa tarafından belirlenen faiz oranı, dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatı kullanılarak hesaplanacak “teorik” fiyatlar. Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı şu şekilde hesaplanır: Kullanılacak fiyatların belirlenmesi: A. Son işlem günü ve öncesindeki bir iş gününde Konya ve Polatlı Ticaret Borsası’nda Anadolu kırmızı sert buğdayının birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü derece baz kalitesi için gün sonu itibarıyla oluşmuş fiyatların miktar ağırlıklı ortalaması her gün için ayrı ayrı hesaplanır. (Bu şekilde en fazla dört fiyat verisi elde edilir.) B. Edirne, Eskişehir, Gaziantep, Karaman, Çorum, Uzunköprü ve Yozgat Ticaret Borsalarında Anadolu kırmızı sert buğdayı için son işlem gününde ve önceki bir iş gününde oluşmuş fiyatlar elde edilir. (Bu şekilde en fazla on dört fiyat verisi elde edilir.) - Konya ve/veya Polatlı Ticaret Borsası’nda birinci, ikinci, üçüncü veya dördüncü derecedeki Anadolu kırmızı sert buğdayların herhangi biri için borsada fiyat oluşmaması durumunda, miktar ağırlıklı ortalama fiyat hesaplamasında fiyat oluşmuş olan dereceler için oluşan fiyat ve miktar bilgileri dikkate alınır. - Konya ve Polatlı Ticaret Borsası’nda birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü derecedeki Anadolu kırmızı sert buğdaylarının hiçbirinde fiyat oluşmaması durumunda o gün için Polatlı Ticaret Borsası’ndan ya da Konya Ticaret Borsası’ndan fiyat verisi alınmadığı kabul edilir. - Polatlı ve Konya Ticaret Borsalarının dışındaki borsalardan son işlem gününde veya son işlem gününden önceki bir iş gününde, Anadolu Kırmızı Sert buğdayı için fiyat oluşmaması durumunda, o gün için bu borsalardan fiyat alınmadığı kabul edilir. Bu durumda, bu borsaların fiyat bilgileri (2. maddede

	bahsedilen) aritmetik ortalamaya dahil edilmez. Yukarıda açıklanan tüm fiyatların (en fazla 18 fiyat verisi) aritmetik ortalaması bulunur. Bu fiyat vade sonu uzlaşma fiyatı olarak kabul edilir. Spot borsaların fiyat verisinin son işlem gününü takip eden işgünlerinde açıklanması durumunda, Uzlaşma Fiyatı Komitesi uzlaşma fiyatını son işlem gününü takip eden günde açıklayabilir veya spot borsaların son işlem günü fiyat verilerini dikkate almadan son işlem gününde açıklayabilir. Borsa, uygun koşulların sağlanması halinde, Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı hesaplanmasında fiyat verisi alınan borsaların sayısını artırabilir veya azaltabilir. Uzlaşma Fiyatı Komitesi, piyasa koşullarına göre Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının hesaplanmasında spot piyasadan fiyat verisi alınan gün sayısını artırabilir veya azaltabilir. Uzlaşma Fiyatı Komitesi, Borsanın seans saatlerini ve takas sürecini dikkate alarak uzlaşma fiyatının hesaplanmasında spot borsalardaki seansın bir kısmında oluşan fiyat verilerini dikkate alabilir. Spot borsalardan alınan fiyatlar, dayanak varlığın teslim edilmesi halinde doğabilecek KDV ve benzeri satış vergileri hariç olarak dikkate alınır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil olması nedeniyle yarım gün olması durumunda sözleşmenin vadesi bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil olması nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, karlar hesaplara T+1 günü aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir üst fiyat adımı, alt limit ise bir alt fiyat adımı yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10 - 17:45 saatleri arasında tek bir seansta gerçekleştirilir. 12:30 - 13:55 arası işlem yapılmayan bölümdür.
İşlem Teminatı Esasları	- Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma yöntemi kullanılarak belirlenir. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın %75'idir.

7.14 Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	Vade ayının her bir saati için Piyasa İşleticisi tarafından açıklanan Kısıtsız Piyasa Takas Fiyatlarından (KPTF) hesaplanan basit aritmetik ortalamasıdır.
Sözleşme Büyüklüğü	Vade ayındaki saat sayısı x 0,1 MWh Vade Ayındaki Saat Sayısı: Vade ayındaki gün sayısı x 24 Sözleşme büyüklüğü vade ayındaki gün sayısına ve yaz saati/kış saati uygulamasına göre değişkenlik gösterir. Kış saatinden yaz saatine geçiş yapılan gün için saat sayısı 23, yaz saatinden kış saatine geçiş yapılan gün için ise saat sayısı 25 olarak uygulanacaktır. Örnek: 30 gün içeren aylar için sözleşme büyüklüğü 72 MWh'dir (30x24x0,1MWh), 31 gün içeren aylar için sözleşme büyüklüğü 74,4 MWh'dir (31x24x0,1MWh), 28 gün çeken Şubat ayı için sözleşme büyüklüğü 67,2 MWh'dir (28x24x0,1MWh), 29 gün çeken Şubat ayı için sözleşme büyüklüğü 69,6 MWh'dir (29x24x0,1 MWh). Belirtilen sözleşme büyüklükleri kış saatinden yaz saatine/yaz saatinden kış saatine geçilen aylar için geçerli değildir.
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	1 MWh elektrik enerjisinin TL değeri virgülden sonra iki basamak olarak ifade edilir(Örnek: 121,20). Minimum fiyat adımı 0,10 TL'dir. (Örnek: Sözleşme büyüklüğü 72 MWh olan vade ayları için minimum fiyat adımı değeri 7,2 TL, sözleşme büyüklüğü 74,4 MWh olan vade ayları için minimum fiyat adımı değeri 7,44 TL, sözleşme büyüklüğü 67,2 MWh olan vade ayları için minimum fiyat adımı değeri 6,72 TL, sözleşme büyüklüğü 69,6 MWh olan vade ayları için minimum fiyat adımı değeri 6,96 TL'dir.)
Vade Ayları	Yılın bütün ayları.(Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın üç vade olmak üzere toplam 4 vade aya ait sözleşmeler işlem görür.)
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir.

	Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Sözleşmenin vadesine kadar olan süre için geçerli olan ve Borsa tarafından belirlenen faiz oranı, dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatı kullanılarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel Emir Pazarında gerçekleşen işlemler yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade ayının her bir saati için Piyasa İşleticisi tarafından açıklanan Kısıtsız Piyasa Takas Fiyatlarından (KPTF) hesaplanan basit aritmetik ortalama son uzlaşma fiyatı olur. Bu yöntemle belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımına yuvarlanır.
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilirken, karlar hesaplara T+1 günü aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Farklı vadeli her bir sözleşme için belirlenen Baz Fiyatın $\pm\%10$'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir üst fiyat adımına, alt limit ise bir alt fiyat adımına yuvarlanır.
İşlem Saatleri	İşlemler 09:10 - 17:45 saatleri arasında kesintisiz tek bir seansta gerçekleştirilir.
İşlem Teminatı Esasları	- Başlangıç Teminatı: SPAN portföy bazında teminatlandırma yöntemi kullanılarak belirlenir. - Sürdürme Teminatı: Bulunması gereken teminatın %75'idir.

8. RİSK YÖNETİMİ, TEMİNATLANDIRMA, TAKAS, TEMERRÜT VE GARANTİ FONU ESASLARI

8.1 Risk Yönetimi, Emir Öncesi Risk Yönetimi ve Teminatlandırma Yöntemi

Piyasa risk yönetimi Takasbank tarafından yapılır. Piyasada gerçekleştirilen işlemler için portföy bazında teminatlandırma yöntemi uygulanır. Portföy bazında teminat hesaplamasına esas teşkil edecek parametreler Takasbank tarafından belirlenir ve duyurulur. Takasbank, portföy bazında

teminatlandırma işlemlerinde Standard Portfolio Analysis of Risk (SPAN) algoritmasını kullanır. Risk yönetimi, emir öncesi risk yönetimi ve teminatlandırma yöntemine ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

8.2 İşlem Teminatları, İşlem Teminatı Kompozisyonu ve Değerleme Katsayıları, İşlem Teminatları Değerlerinin Güncellenmesi ve Nakit Teminatların Nemalandırılması

İşlem teminatları, işlem teminatı kompozisyonu ve değerlendirme katsayıları, işlem teminatları değerlerinin güncellenmesi ve nakit teminatların nemalandırılmasına ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

8.3 Kar/Zarar Hesaplamaları ve Teminat Tamamlama Çağrısı

Piyasada yapılan işlemler sonucunda oluşan pozisyonlardan kaynaklanan kar/zararın hesaplanması ile ilgili tutarın hesaplara yansıtılmasına ve teminat tamamlama çağrısına ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri geçerlidir.

8.4 Takas Merkezi

Takasbank, Takas Mevzuatı hükümleri çerçevesinde Piyasada gerçekleştirilen işlemlerde merkezi karşı taraftır. Takas esaslarına ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

8.5 Hesap Türleri, Tipleri ve Hesapların Açılması

Piyasada açılacak hesap türleri, tipleri ile hesap açılışına ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

8.6 Teminat Yatırma/Çekme İşlemleri

Teminat yatırma/çekme işlemlerine ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

8.7 Hesap Güncelleme İşlemleri

Hesap güncelleme işlemleri ile ilgili olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

8.8 Vadeli İşlem Sözleşmeleri Vade Sonu Fiziki Teslimat ve Opsiyon Kullanım Esasları

Vadeli işlem sözleşmelerinin vade sonu fiziki teslimat ile opsiyon kullanım, kullanım eşleme ve vade sonu kullanım esaslarına ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

8.9 Temerrüt Esasları, Temerrüde Düşen Üye İçin Uygulanacak Kanuni Takip

Temerrüt işlemlerine, temerrüt sürecine ve temerrüde düşen üye için uygulanacak kanuni takibe ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

8.10 Hesap Taşıma

Hesap taşıma işlemine ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

8.11 Garanti Fonu Genel Esasları, Garanti Fonuna Katkı Payı Olarak Kabul Edilebilecek Kıymetler, Garanti Fonu Kullanım Esasları, Katkı Payı Tamamlama Yükümlülüğü ve Garanti Fonundaki Nakit Katkı Paylarının Nemalandırılma Esasları

Takasbank, Takas Mevzuatı çerçevesinde bir garanti fonu kurar. Garanti Fonuna, katkı paylarına, katkı payı olarak kabul edilebilecek kıymetlere, garanti fonu kullanım, katkı payı tamamlama yükümlülüğü ve garanti fonundaki nakit katkı paylarının nemalandırılma esaslarına ilişkin olarak Takas Mevzuatı hükümleri uygulanır.

EK-1: HATALI İŞLEM DÜZELTMESİ BAŞVURU FORMU

BORSA İSTANBUL A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
İSTANBUL

Borsanız Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında/..... tarihinde bilgileri aşağıda verilen işlemde hesap numarası tarafımızdan hatalı olarak girilmiştir. Hatalı işlemin düzeltilmesi için, hatalı işlem gerçekleştiren hesap ile işlem gerçekleşmesi gereken hesap arasında, hatalı işlemin fiyatı esas alınarak Borsa tarafından aynı miktarda ters işlem gerçekleştirilerek hatanın giderilmesini talep ediyoruz.

Borsa tarafından gerçekleştirilecek işlem neticesinde oluşacak Borsanıza ait defter, kayıt ve belgelerin kesin ve geçerli delil olacağını, hatalı işlem düzeltilmesi dolayısıyla oluşacak her türlü işlemi ve sonuçlarını kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

Yetkili İmzalar:

Hatalı olarak gerçekleşen işleme ilişkin bilgiler:

Sıra No	İşlem Tarihi	Sözleşme	İşlem No	Alış/Satış A/S	Fiyat	Miktar	Hatalı İşlem Gerçekleştiren İşlem Hesabı No. (1)	Hatalı İşlem Gerçekleştiren Saklama Hesabı No. (1)	Pozisyon Kapatıcı E/H

Hatalı işlem düzeltme talebi:

Sıra No	Sözleşme	Fiyat	Miktar	Satıcı Saklama Hesap No	Pozisyon Kapatıcı E/H	Alıcı Saklama Hesap No	Pozisyon Kapatıcı E/H

EK-2: VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI (VİOP) ÜYELİK TAAHHÜTNAMESİ

**BORSA İSTANBUL A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
İSTANBUL**

Borsa İstanbul A.Ş. (Borsa) bünyesinde oluşturulan "Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP)"na (Piyasa) üye olarak kabul edilmemiz halinde;

1. Piyasada gerçekleştirilecek tüm işlemler için Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul), Borsa ve Borsa tarafından seçilecek Takas Merkezi tarafından çıkarılan tebliğ, yönetmelik, genelge ve ilgili diğer mevzuat hükümleri ile işbu taahhütname şartlarının uygulanacağını; Kurul, Borsa ve Takas Merkezinin söz konusu mevzuatı yorumlamaya, açıklık bulunmayan hususlarda genel hükümleri de göz önünde bulundurarak karar vermeye, uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye yetkili olduğunu,
2. Bu Piyasada gerçekleştirilecek işlemlerle ilgili olarak Borsanın her türlü düzenleyici nitelikte idari yetkiye sahip olduğunu ve söz konusu yetkinin kullanılmasına karşı herhangi bir itiraz hakkımızın bulunmadığını,
3. Borsada işlem yapmak üzere Şirketimiz tarafından görevlendirilen ve Borsaya bildirilen temsilcilerimizin gerçekleştirdiği işlemler ile diğer emir iletim vasıtalarıyla gerçekleştirilen her türlü Borsa işleminden doğan yükümlülükler açısından sınırsız sorumlu olduğumuzu, Borsa tarafından talep edilen tüm şartları ve yükümlülükleri yerine getireceğimizi,
4. Piyasa işlemleri ile ilgili Kurul Personeli, Borsa personeli veya Borsa tarafından yetkili kılınacak kuruluşlar tarafından yapılacak her türlü gözetim ve denetim ile banka hesaplarımız, bilanço, kar ve zarar hesaplarımız ile kanuni defterlerimiz üzerinde yapılacak her türlü incelemeyi kabul ettiğimizi ve istenilen her türlü bilgi ve belgeyi talep üzerine ibraz edeceğimizi,
5. Şirketimizce, Ana Pazar veya Özel Emir İlan ve Özel Emir Pazarlarına iletilen, tarihli veya iptale kadar geçerli özelliği olmayan herhangi bir alım satım emrinin, Piyasa kapanışına kadar karşılanamaması halinde, ertesi işlem günü için de geçerli sayılmayarak Piyasa kapanışında otomatik olarak iptal edilmiş sayılacağını, tarafımızdan iletilen emirlerin Piyasa düzenlemeleri çerçevesinde her an karşılanmış olabileceğini, gerçekleşmiş emirlerde herhangi bir değişiklik yapamayacağımızı,
6. Borsanın belirlediği risk seviyelerini aşmamak koşuluyla, şirketimiz ve müşterilerimiz adına yatırılan işlem teminatları kadar risk alabileceğimizi, şirketimiz ile takas ve saklama hizmeti verdiğimiz müşterilerimiz adına yatırdığımız teminat tutarlarının ve hesap risk durumlarının takip edilmesiyle mükellef olduğumuzu, Borsanın alınacak bir pozisyonun gerektirdiği teminatın, işlem gerçekleşmeden önce, belirlenen kompozisyonda şirketimizce yatırılmasını isteyebileceğini, Borsanın teminatın yatırılmaması durumunda işlemin gerçekleşmesine müsaade etmeyebileceğini, işlem teminatlarının Takas Merkezine yatırıldıkları andan itibaren mülkiyetlerinin de Takas Merkezine nakledilmiş olacağını peşinen kabul ettiğimizi, teminat olarak kullanılma amacıyla sınırlı olmak kaydıyla, temerrüt halinde, Takas Merkezinin mülkiyetleri nakledilen teminatları paraya çevirme ve alacağından mahsup etme hakkına sahip olduğunu, işlem teminatlarının Takas Merkezi tarafından iade edilmesi gerektiğinde aynen değil misli olarak iade edileceğini,
7. Şirketimizce ve takas-saklama hizmeti verdiğimiz müşterilerce, Piyasada yapılan herhangi bir işlem sonucu, üzerinde anlaşılan miktarda nakit ya da menkul kıymetin işlem sonrası takas süresi içinde, ilgili hesap sahibince ödenememesi veya tevdi edilememesi durumunda ve/veya ödemelerin tatili, ödemeden acz, haciz ve iflas hallerinde, ilgili mevzuat çerçevesinde; Takas Merkezinin, ilgili saklama hesabına ait her türlü nakit ve nakit dışı işlem teminatlarını, fiziki teslimata konu kıymet alacak bloklarını, açık pozisyonları Garanti Fonundaki şirketimiz payı üzerinden mahsuba yetkili

olduğunu, buna ilaveten Borsa tarafından yapılan düzenlemelerde belirlenecek şekil ve oranlarda temerrüt faizi ödeyeceğimizi,

8. Herhangi bir ödememezlik halinin başkaca bir ihtara gerek kalmadan temerrüt teşkil edeceğini ve Borsanın bu durumda temerrüt faizi tahakkuk ettirebileceğini, yükümlülüklerimizi yerine getirmememiz durumunda uygulanacak diğer hükümler saklı kalmak üzere Takas Merkezi veya Borsanın tarafımıza veya müşterilerimize ait açık pozisyonları tarafımızın veya ilgili müşterilerimizin izni ve/veya onayı aranmaksızın re'sen kapatmaya, tarafımıza veya müşterilerimize ait açık emirleri iptal etmeye yetkili olacağını,

9. Şirketimizce takas ve saklama hizmeti verilen hesaplara ait risk hesaplamasında Borsa ve Takas Merkezi tarafından tespit edilerek her işlem günü ilan edilecek uzlaşma fiyatları ve diğer parametrelerin esas alınacağını, riskli duruma düşen hesaplar için Borsa tarafından açık emirlerin iptal edilmesi dahil, getirilecek işlem kısıtlarına uyacağımızı, Takas Merkezi tarafından ilave işlem teminatı talep edildiği takdirde, öngörülen süre içerisinde talep edilen miktar ve nitelikte ilave işlem teminatını yatıracağımızı ve Borsa ve Takas Merkezi tarafından getirilen diğer şartlar ve yükümlülüklerle uyacağımızı,

10. Borsanın ilgili mevzuat çerçevesinde işlem gören sözleşmelerin vade bitim tarihlerini belirlemeye, belirlenmiş olan vade bitim tarihlerini değiştirmeye, açık pozisyonların tasfiye edilmesini sağlamaya, sözleşmelerde işlemleri durdurmaya, açık emirleri iptal etmeye, uzlaşma yöntemini ve teslim edilecek sermaye piyasası aracının nicelik ve niteliğini değiştirmeye yetkili olduğunu,

11. Özsermaye halleri neticesinde bir sözleşmedeki pozisyonların diğer bir sözleşmeye aktarılabilirliğini, özsermaye uyarlamaları sonrasında sözleşmelerin büyüklük, fiyat, prim fiyatı ve kullanım fiyatlarında değişiklik yapılabilirliğini, teslim edilecek kıymetin nitelik ve niceliğinde değişiklik olabileceğini, yapılacak değişiklikleri müşterilerimize bildireceğimizi, uyarlamalar sonrasında lehte veya aleyhte farklar oluşabileceğini, fark oluşması durumunda herhangi bir talepte bulunmayacağımızı,

12. Şirketimizce takas ve saklama hizmeti verilen hesaplar tarafından Piyasada alınmış olan açık opsiyon pozisyonları için Takas Merkezinden gelecek kullanım talep eşleştirmesi talimatları doğrultusunda, ilgili hesaplar açısından doğan yükümlülüklerin, Takas Merkezince belirlenen esaslar çerçevesinde ve zamanında gerçekleştirilmesini sağlayacağımızı, bu süreçte gecikme yaşanması halinde işbu Taahhütnamenin 7nci maddesinde yer alan taahhütlerimizin geçerli olacağını,

13. Şirketimizce işlem, takas ve saklama hizmeti verilen hesaplar için yapılacak işlemlerde Borsa ve Takas Merkezi tarafından piyasa veya sicil bazında uygulanacak pozisyon limitlerine ve pozisyon limitlerinin aşılması halinde Borsa ve Takas Merkezi tarafından belirlenen işlem kısıtlarına uyacağımızı,

14. Piyasada gerçekleştirilecek her işlem için Borsanın tespit ederek yayımlayacağı oranda borsa payı ve işlemlerden kaynaklanacak sair ücretleri ilgili düzenlemelerde belirtilen sürelerde ödeyeceğimizi,

15. Piyasada, işlemlerin herhangi bir aşamasında doğabilecek Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi ile işlemlerden kaynaklanan sair vergi ve yükümlülüklerin tarafımızca ödeneceğini,

16. Piyasada işlemlerin, Borsa tarafından hazırlanarak tarafımıza gönderilen işlem bilgilerini içeren raporlar ile kesinlik kazanacağını,

17. Borsanın gönderdiği veya işlem sistemi tarafından üretilen işlem teyitlerinin veya işlem bilgilerini içeren raporların tarafımıza ulaşmasından sonra hata, hile ve iktisadi müzayaka iddialarımızın Borsa tarafından kabul edilmedikçe geçerlilik taşımayacağını,

18. Piyasada, Borsa tarafından tespit edilen çalışma saatleri dışındaki taleplerimizin dikkate alınmayacağını, bu saatlerin Borsaca tarafımıza bildirilerek her zaman değiştirilebileceğini,

19. Piyasada gerçekleştirilecek işlemlerden kaynaklı anlaşmazlıkların çözümünde Borsa ve Takas Merkezi kaynaklı raporların ve kayıtların münhasıran geçerli ve kesin delil olarak kabul edileceğini,

20. İlgili mevzuat hükümlerine ve bu taahhütname şartlarına aykırı davranmamız halinde hiçbir itiraz hakkımız olmaksızın Borsanın tek taraflı işlemiyle Piyasa üyeliğinden çıkarılabileceğimizi,

21. Bu taahhütnamede yer almayan hususlarda Borsa mevzuatı ve ilgili diğer mevzuatta yer alan hükümlerin uygulanacağını, söz konusu mevzuatta değişiklik olması durumunda değişen hükümlere tabi olacağımızı

kabul ettiğimizi beyan ve taahhüt ederiz.

Yetkili İmzalar

EK-3: VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI (VİOP) ELEKTRONİK RAPOR DAĞITIMI TAAHHÜTNAMESİ

BORSA İSTANBUL A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
İSTANBUL

...../...../.....

..... olarak Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında (VİOP) yaptığımız işlemlere ait İşlem Defterlerini İnternet üzerinden, e-mail ve Borsa İstanbul WEB sitesi aracılığı ile almak istiyoruz.

Bu işlem nedeniyle, yukarıda bahsedilen bilgilerin İnternet ortamında herhangi bir nedenle şirketimize ulaşmaması ve/veya Borsa İstanbul tarafından şirketimize ulaştırılamaması, ulaştırılan bilgilerin eksik ve/veya yanlış olması, bu işlemler sırasında bilgilerin üçüncü kişilerin eline geçmiş olması hallerinde Borsa İstanbul'a hukuki ya da cezai herhangi bir sorumluluk izafe etmeyeceğimiz gibi, işbu işlem nedeniyle Borsa İstanbul nezdinde doğrudan veya üçüncü kişilerin eylemleri ve işlemleri sonucu doğacak her türlü zararı tazmin edeceğimizi, kusuru, ihmali bulunsa dahi, Borsa İstanbul'dan herhangi bir talepte bulunmayacağımızı kabul ve beyan ederiz.

Gerekli işlemlerin yapılmasını arz ederiz.

Saygılarımızla,

Şirket Yetkilisi :

Ünvanı :

İmza :

Ek-4 : BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI PİYASA YAPICILIK TAAHHÜTNAMESİ

..../..../....

BORSA İSTANBUL A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
İSTANBUL

Borsanız Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'na piyasa yapıcısı olarak kabul edilmemiz halinde;

1. Gerçekleştirilecek tüm işlemler için Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul), Borsa ve Borsa tarafından seçilecek Takas Merkezi tarafından çıkartılan ilgili her türlü mevzuat ve benzeri tüm düzenleme hükümleri ile bu taahhütname şartlarının uygulanacağını, Kurul ve Borsa Yönetim Kurulu'nun söz konusu hükümler ve şartları yorumlamaya, açıklık bulunmayan hususlarda genel hükümleri de göz önünde bulundurarak karar vermeye, uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye yetkili olduğunu;
2. Borsanın ilgili Mevzuat çerçevesinde Borsada gerçekleştirilecek işlemlerle ilgili olarak her türlü düzenleyici ve değiştirici yetkiye sahip olduğunu;
3. Borsada işlem yapmak üzere Şirketimiz tarafından görevlendirilen temsilcilerimizin gerçekleştirdikleri Borsa işlemlerinden doğan yükümlülükler açısından sınırsız sorumlu olduğumuzu, Borsa tarafından talep edilen tüm şartları yerine getireceğimizi; temsilcinin sisteme bağlanmak için kullandığı kullanıcı kodu ve şifrenin muhafazasının sorumluluğunun Şirketimize ait olduğunu, kullanıcı kodu ve şifrenin temsilcinin rızası ile veya rızası dışında 3. şahısların eline geçmesi ve/veya devredilmesi suretiyle piyasa yapıcı hesaplarının yetkisiz kişiler tarafından kullanılmasından doğacak hukuki ve/veya maddi zararlardan Şirketimizin sorumlu olduğunu;
4. Piyasa yapıcılık yetkisinin enstrüman, sözleşme tipi ve/veya sözleşme türü ve/veya sözleşme vadesi bazında Borsa tarafından ihdas edilebileceğini;
5. Sadece başvuru ve Borsa Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen sözleşme tipi ve/veya sözleşme türü ve/veya sözleşme vadelerinde piyasa yapıcılık görevinin yerine getirileceğini, yetki alınmamış sözleşme tipi, türü ve vadelerinde piyasa yapıcılık faaliyetlerinin yürütülmeyeceğini;
6. Borsanın piyasa yapıcıların performanslarını Borsanın belirleyeceği kriterlerle ve Borsanın belirleyeceği dönemlerde ölçebileceğini ve performansları yeterli bulunmayan piyasa

yapıcıların piyasa yapıcılık yetkilerinin tek taraflı olarak Borsa tarafından iptal edilebileceğini, ayrıca Kurul, Borsa ve Takas Merkezi tarafından çıkartılan mevzuat ve benzeri düzenlemelere uyulmadığının tespiti halinde de piyasa yapıcılık yetkisinin Borsa tarafından tek taraflı olarak iptal edilebileceğini;

7. Piyasa yapıcılık taahhüdünden vazgeçmek istememiz halinde Borsa'ya yazılı olarak müracaat edeceğimizi, ancak Borsa Yönetim Kurulunun onayından sonra piyasa yapıcılık görevimizin sona ereceğini, Yönetim Kurulu kararına kadar piyasa yapıcılık görevimizin devam edeceğini;
8. Piyasa yapıcılık görevimizi yürütürken müşteri ve diğer şirket portföy hesaplarından bağımsız piyasa yapıcılık faaliyetlerini yürütülmesi için bir piyasa yapıcı hesabı (hesapları) kullanacağımızı,
9. Piyasa yapıcı hesaplardaki pozisyonların başka hesaplara aktarılmayacağını;
10. Piyasa yapıcılık yetkisi aldığımız sözleşmeler için Borsa tarafından belirlenen yükümlülükleri yerine getireceğimizi,
11. Borsa Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek pozisyon limitleri ile sınırlı olunacağını ve bu limitlerin Borsa Yönetim Kurulu tarafından her an değiştirilebileceğini;
12. Borsa Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek performans kriterlerine uyma konusunda azami özeni göstereceğimizi, Borsa Yönetim Kurulunca belirlenecek başkaca kriter ve kuralların tümüne uyacağımızı;
13. Piyasa yapıcılık faaliyetlerini yürüttüğümüz piyasa yapıcı hesabında (hesaplarında) piyasa yapıcılık görevlerimizin yerine getirilebilmesini teminen yeterli miktarda teminat bulunduracağımızı;
14. Borsanın piyasa yapıcı üyelere tanıyacağı avantajların her an Borsa Yönetim Kurulu tarafından kaldırılabilceğini;
15. Piyasa yapıcı hesabımızla (hesaplarımızla) ilgili temerrüt oluşması halinde imzaladığımız Üyelik Taahhütnamesi'nde yer alan hükümlerin geçerli olduğunu;
16. Nakit uzlaşma yerine fiziki teslim uygulaması söz konusu olduğunda diğer müşteri ve portföy hesaplarına uygulanan hükümlerin piyasa yapıcılık faaliyetlerini yürüttüğümüz piyasa yapıcı hesabı (hesapları) için de geçerli olduğunu;

17. Bu taahhütnamede yer almayan hususlarda Borsa Yönetmeliğinde ve ilgili diğer mevzuatta yer alan hükümlerin uygulanacağını, söz konusu mevzuatta değişiklik olması durumunda değişen hükümlerin tarafımıza uygulanacağını;
18. Herhangi bir ihtilaf halinde Borsa ve Takas Merkezinin kayıtlarının geçerli ve Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 287. maddesi uyarınca kesin delil niteliğinde olacağını kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

Yetkili imzalar, Şirket Unvanı ve Kâsesi